

**JUUAN
LINTUHARRASTAJAT
1985**

SIIPIRIKKO 2b/85

JUUAN LINTUHARRASTAJAT-lehti

Julkaisija: Juuan Lintuharrastajat r.y.
osoite: PL 24 83900 Juuka

Lehden toimituskunta (=hallitus):

Pj. Hannu Lehtoranta Koulutie 5 as. 5 83900 Juuka
puh. 976/21889 tai 976/20528 (työ)puh.1.6. alkaen 72030(koti)
Jari Halonen Vuokontie 11 83915 Vihtasuo puh.976/77057
Ari Kirjavainen Hämäläntie 83900 Juuka puh.976/70631
Jouni Lehtoranta Kelotie 10 83900 Juuka puh.976/70417

Jäsenmaksu: PKLTY:n jäsenmaksu 25 mk (opiskelijat 18 mk),johon sisältyy Siipirikko-lehti (4 numeroa) ja Juuan Lintuharrastajat-lehti.

Yhdistyksen tili: Juuan Osuuspankki 508609-5235578

TUE TOIMINTAAMME - OSTA VÄLITTÄMIÄMME TUOTTEITA

- * Pöntöt 20 mk * Harrasta lintuja-kirja 20 mk
- * Postikorttisarjat 16 korttia (linnut,marjat,kukat,perhokset,sienet) 18 mk
- * Korttisarjat julistemaisina arkkeina 20 mk * Tarroja VÄLITÄMME AURINGONKUKAN SIEMENTÄ ALLE KAUPPAHINTOJEN (myös kauraa). Tulevaa talvea varten otetaan jo ennakkotilauksia - varaa omasi.

ILMOITA HAVAINTOSI

Harrastajien omien havaintojen lisäksi tarvitsemme myös ns. kansanhavaintoja. Voit olla meille suureksi avuksi ilmoittamalla havaintosi HAUKOISTA,PÖLLÖISTÄ,KUIKASTA,KURJESTA ja JOUTSENESTA. Muita tutkimuskohteitamme ovat talvilinnut,vaelluslinnut, kevät- ja syysmuutto,kesähavainnot tietyistä lajeista ja yölaulajat. Ilmoita havaintosi heti tuoreeltaan! KAIKISSA LINTUASIOISSA VOIT KYSYÄ NEUVOA MEILTÄ. Pyynnöstä lähetämme myös aiheeseen liittyviä kaavakkeitamme. Osoitteet löydät yltä.

HAVANNOIJAT

Seuraavassa nimilista harrastajista,joiden havaintoihin julkaisu perustuu. Nimistä on tekstissä käytetty etukirjainten muodostamia lyhenteitä. Muiden havannoijien nimet on mainittu kokonaan.
Jari Halonen, Ari Kirjavainen, Harri Kirjavainen, Henna Kokkonen, Timo Kortelainen, Viljo Lampinen, Hannu Lehtoranta, Aila Lehtoranta, Jouni Lehtoranta, Jukka Lehtoranta, Juha Nekkonen, Seppo Nevalainen, Petri Möttönen, Anssi Pakarinen, Kari Pehkonen, Timo Rissanen, Tapio Timonen,Jyrki Tuononen, Jarkko Tuononen ja Tarmo Turunen.,

LUKIJALLE

Tähän julkaisuun on koottu tietämystä juukalaisesta linnustosta vuoden 1984 loppuun mennessä. Aineisto on juukalaisten lintuharrastajien kokoamaa vuosiväliltä n.1967-1984. Näitä tietoja on täydennetty ottamalla mukaan joitain tietoja vanhoista julkaisuista. Juuan lintutietopaketti pyrkii olemaan ponnahtuslautaa juukalaisen linnuston entistä tarkempaan selvitystyöhön. Toivomme SINUNKIN olevan mukana tässä kiinnostavassa selvityksessä. Jos et halua tulla jäseneksi, voit silti auttaa meitä ilmoittamalla lintuhavaintojasi. Lehdestä on otettu 1000 kpl painos,jotta mahdollisimman monella olisi mahdollisuus tutustua siihen, mitä juukalaisesta linnustosta tiedetään tällä hetkellä. Juuan Lintuharrastajat r.y. kiittää Juuan Osuuspankkia ja raittiuslautakuntaa, sillä ilman niiden tukea emme olisi pystyneet lintutietopakettia tekemään. Kiitos julkaisukanavasta kuuluu "emäyhdistyksellemme" Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y:lle, sillä katsaus juukalaiseen linnustoon ja lintuharrastukseen julkaistaan Siipirikon ylimääräisenä numerona. Erityisen kiitoksen ansaitsevat harrastajat, joiden tekemät havainnot muodostavat perustan koko julkaisulle.

Toimituskunta

Hannu Lehtoranta:

LINTUHARRASTUS JUUASSA

Yhdistykseksi järjestäytyneenä juukalaiset lintuharrastajat ovat nyt toimineet kuusi vuotta. Juuan Lintuharrastajat r.y. (JLH) perustettiin 14.4.1979 Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys r.y:n alaosastoksi. Lintuharrastuksella on kuitenkin Juuassa hieman pitemmät perinteet. Seuraavassa tiivistelmä juukalaisesta lintuharrastustoiminnasta: Tietojemme mukaan vanhin julkaistu havainto juukalaisesta linnustosta on vuodelta 1920, jolloin I. Hilden tapasi kahdesti valkoselkätikan pesimäaikana. Sitten vuonna 1936 Lumiala ja Lehmusluoto julkaisivat havaintoja kesiltä 1933 ja -35. Perustavaa laatua olevan tutkimuksen julkaisi vuonna 1955 L. Alanko pro gradu-työnään (Kulttuurista riippuvaisten lintujen esiintyminen Juuan pitäjässä). Ympäristöministeriön lintuvesiarkistosta löytyi yllättäen arvokas tutkimus Vuokonjärven linnustosta (Seppo Kärävä: Havaintoja Vuokonjärven linnustosta kesällä 1952). Edellä mainittujen lisäksi on julkaistu havaintoja Laakso-sen 1960-luvulla Juukaankin ulottuneista yölaulajaselvityksistä. Sitten 1960-luvun puolivälin jälkeen aloitti viisi vuokolaista nuorta melko vilkkaan lintuharrastustoiminnan, joka alussa keskittyi kevätmuuton aktiiviseen seurantaan. Pienimuotoiset tutkimukset alkoivat 1970-luvun alussa, jolloin tehtiin mm. pönttötutkimusta (n.130 pikkulinnun

pönttöä) ja biotooppitutkimusta (näyteruutuja eri biotoopeilta).

Edellä mainittu toiminta tapahtui harrastajien omaksi iloksi eikä havaintoja julkaistu, vaikka ne melko tarkasti kirjattiin havaintovihkoihin.

Valtakunnallisiin talvilintulaskentoihin osallistuminen alkoi v.1972, jolloin laskettiin neljää reittiä.

Suomen linnuston kartoituksessa eli lintuatlaksessa oltiin mukana heti sen alettua v.1974. Atlastyön myötä tietämys juukalaisesta linnustosta alkoi edetä pitkin harppauksin. Parhaaseen vauhtiin oltiin juuri pääsemässä kun atlas sitten v.1979 loppui.

Atlaksen päätösvuotena tapahtui JLH:n perustaminen. Jäseniä tuli toimintaan mukaan parikymmentä.

Yhdistyksen perustamisen myötä tapahtui havainnoinnin suuntautumista petolintuihin. Valtakunnallisen petolintutkimuksen alettua v.1982 JLH ryhtyi hoitamaan yhtä 10x10 km:n tutkimusruutua samalla kun käynnistettiin Juuan petolintutkimus. Tutkimuksen aikana on maastoon viety reilusti yli sata pöllöpönttöä ja etsitty kymmeniä haukanpesiä. Lisäksi on tehty tekopesiä eri petolintulajeille.

Vuosina 1980 ja -81 toteutettiin Juuan lintuvesiselvitystä, jota korkeat kesätulvat melkoisesti haittasivat.

Kesällä 1984 suoritettiin peltolintutkimus, jossa laskettiin linnustoa eri kokoisilta ja tyyppisiltä peltoalueilta. Laskenta kuului osana valtakunnalliseen peltolintututkimukseen.

Vuosittaiseen ohjelmaan ovat kuuluneet kaikki PKLTY:n tekemät tutkimukset (mm. muutto,vaellukset,talvilinnut,petolinnut,yölaulajat ja kesähavainnot tietyistä lajeista).

Talvilintulaskentoja tehdään nykyisin kahdella reitillä. Juukalaisessa lintuharrastuksessa on nykyisin selvä suunta oman peruslajistomme kantojen selvittämiseen. Muualla lisääntyneeseen bongaukseen eli lajimetsästykseseen ei meillä ole tunnettu suurtakaan mielenkiintoa. Näin on hyvä, sillä pelkkien harvinaisuushavaintojen kyttääminen ei tunnu kovin mielekkäältä. Toki jokainen harvinaisuushavainto sykähdyttää, mutta tehtäköön ne havainnot varsinaisen pesimälinnustomme tutkimisen yhteydessä.

Mitä sitten tästä eteenpäin? JLH:n pääkohteina säilyvät edelleen petolinnut. Vuoden 1985 tutkimuskohteina ovat lisäksi kuikka ja joutsen.

Vuonna 1986 alkanee suurprojekti Euroopan lintuatlas, johon voimavaroja käytetään neljän vuoden ajan.

Vaikka tutkimustehokkuutemme kehittyi jatkuvasti, ei aloittelijoiden tarvitse tätä säikähtää. JLH:n tavoitteena on entistä enemmän tarjota apua lintujen tuntemisen opetteluksa.

MIETITTÄVÄKSI

Lintuharrastus on luonnonläheinen ja terve harrastus. Luonnonläheisyys tarkoittaa myös terveitä elämäntapoja.

On ilo todeta, ettei Juuan lintuharrastajien jäsenistä kukaan polta. Jäsenyyden edellytys tupakoimattomuus ei ole, mutta se osoittanee, että lintuharrastajilla on korvien välissä muutakin kuin tyhjää tilaa ja siellä savua.

TUPAKOIMATTOMUUDESSA ON ÄLLIÄ!!

JUUKA JA SEN LINTUAIKAT

Juuka on pinta-alaltaan yksi Pohjois-Karjalan suurimmista kunnista. Maapinta-alaa on 1503,56 km² ja vesipinta-alaa 342,79 km². Peltoa on maa-alasta hieman yli 7000 ha.

Suurimmat peltoalueet ovat Vuokonjärveä ympäröivät pellot, Höytiäisen tuntumassa olevat Tuopanjoen ja Kuhnustan peltoalueet ja kirkonkylän-Räksiinalavan peltoalueet. Kunnan länsiosissa asutusta on vähän ja siellä sijaitsevat peltoalueet ovat hyvin pieniä.

Suurimpana vesistönä on Pielinen, joka rajoittaa kuntaa koko sen itärajan pituudelta. Suurimmat saaret ovat Paalasmaan kolme saarta, Satjanko, Koveron-, Kaunis-, Hirvi-Honka-, Karhu-, Kerton-, ja Rekisaari.

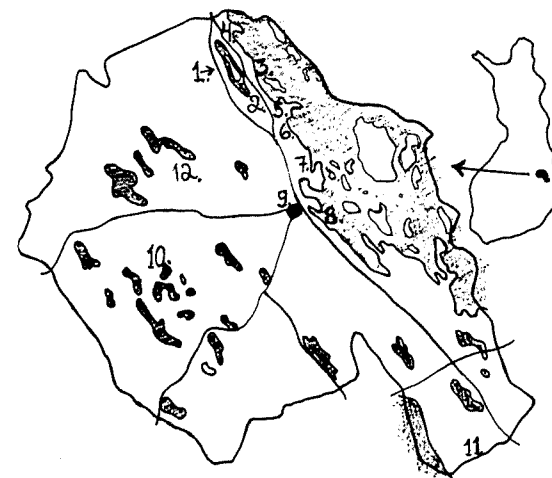
Muita kookkaita järviä ovat Kajoon-, Vaikko-, Rauan-, Tuopan-, Kuhnustan- ja Saarijärvi sekä Ylä- ja Ala-Ruokonen. Höytiäisen rantaa kuuluu Juukaan hieman yli 10 km.

Kaikki edellä mainitut järvet ovat tyypiltään melko karuja, oligotrofisia järviä.

Rehevät vesistöalueet keskittyvät kunnan pohjoisosiin. Monipuolisimpana lintuvetenä voidaan pitää Kaajanlampea, joka on muodostunut Pielisen lahdesta tiepengerryksen jälkeen. Suurin eutrofinen järvi on Vuokonjärvi, joka valtakunnallisessa lintuvesien suojeluohjelmassa on luokiteltu valtakunnalliseksi kohteeksi.

Muita lintuvesiä ovat Pieliseen liittyvät Kopsalampi, Retulampi ja Suortolampi-Roposenlahti. Kirkonkylän tuntumassa on pieni Lehtolampi, mutta siitä etelään ei juuri ole mainitsemisen arvoisia kohteita. Mainittakoon kuitenkin Ruunulan Särkijärvi.

Suoalueet sijaitsevat kunnan länsiosien erämaaseuduilla. Valtaosa suoalasta on nykyisin ojitettu metsätalouden käyttöön. Suuria avosoita ei kunnan alueella paljontaan ole. Mainitsemisen arvoisia suoalueita ovat mm. Komakan Kelosuo, Mataran Kuohusuo ja Panjavaaran Lumisuo ja Ranginsuo.

Juukalaisia lintupaikkoja:
(suluissa peruskartan nro)

1. Vuokonjärvi (4312 11-12)
2. Lehtoniemen peltoaukeat Vuokossa (4312 11)
3. Vuokko, Pielinen, Vuokonjoen suu (4312 11)
4. Suortolampi-Roposenlahti (4312 12)
5. Retulampi (4314 02)
6. Kopsalampi (4314 02)
7. Kaajanlampi (4314 02)
8. Harakkamäki, Juuanjoen suu (4314 01)
9. Kirkonkylä (4314 01)
10. Särkijärvi (4311 08)
11. Kelosuo, Löytösuo (4313 04)
12. Kuohusuo (4312 07)

Jari Halonen:

KEVÄTUUUTTO JUUASSA

Kevätmuuttoa on Juuassa seurattu vuodesta 1967 lähtien (muistinkin kadonneet vain vuodelta 1968). Alkuun havainnoita tehtiin pääasiassa Vuokon alueella, mutta 1970-luvun lopusta lähtien on mm. kirkonkylän ja Kannaksen seutu tullut tehokkaampaan havainnointiin.

Havainnoitsijoiden määrä on 1970-luvun alun noin viidestä kohonnut reiluun kymmeneen, eikä 16 vuoden aikana havainnoinnissa ole kovin pahoja aukkoja ollut.

Pitkään keskityttiin melkein pelkästään ensihavaintoihin, ja vasta viime vuosina on alettu kiinnittää huomiota myös päämuuttoon sekä muuton päättymiseen.

Kevään ensimmäinen muuttolintu Juuassa on yleensä joko kottarainen tai pulmunen. Kummankin keskiverto tuloaika on jo maaliskuun 25. päivän aikoihin.

Seuraavina keskimääräisten tuloaikojen mukaan ovat töyhtöhyyppä (4.4.), mustavaris (6.4.), kiuru (7.4) sekä peippo ja mustarastas (8.4.).

Kevätmuutolle Juuassa on ominaista, ettei täällä tavata suuria lintumassoja, vaan yksilömäärät jäävät melko pieniksi. Kunnassa ei oikeastaan ole todellista lintuparatiisia (lintujärvet). Myöskään kahlaajien levähdyspaikoiksi sopivia lietteitä ja matalikoita ei juuri löydy, joten kahlaajamäärät jäävät vaatimattomiksi eikä lajejakaan tavata siinä määrin kuin läänimme paremmilla kahlaajapaikoilla.

Parhaat muuttopaikat (joissa muuttoa on eniten seurattu) Juuassa ovat peltoalueet Vuokossa Lehtoniemellä sekä kirkonkylän ympärillä. Vesilintujen osalta kärjessä ovat Vuokonjärven eteläkärki, Vuokonjoen suu Pielisellä, Juuanjoen suu Pielisellä sekä ehkä parhaana vetenä Kaajanlampi Kannaksenkylällä.

En tässä ryhdy vertailemaan Juuan kevätmuuttoa muihin alueisiin, vaan annan asiasta kiinnostuneille muutamia vinkkejä aiheeseen liittyvistä julkaisuista: Pohjois-Karjalan aluetta on käsitellyt Jouni Pursiainen (Siipirikko 3/81) ja Kainuuta Pekka Helo (Kainuun Linnut 3). Useiden alueiden saapumisaikoja on esitetty O.Hildenin ja J.Tiaisen toimittamassa MUUTTOLINNUT-kirjassa.

Lajikohtaiset tuloajat on esitetty tässä lehdessä olevan lajiluettelon yhteydessä. Tuloajat on merkitty järjestyksessä: aikaisin ensihavainto - keskimääräinen saapumisaika Juukaan - myöhäisin ensihavainto. Suluissa oleva luku on havaintokeväiden lukumäärä.

Jouni ja Jukka Lehtoranta:

JUUAN TALVILINNUT

Juuan talvi on pitkä ja ankara. Takana on juuri talvi, jolloin pakkaneen paukkui -45 C tuntumassa.

Kylmyys näkyy talvisessa linnustossamme, johon kuuluu vain melko pieni joukko lintulajeja. Vesistöistä ei löydy sulapaikkoja pieniä koskia lukuunottamatta. Tämä estää vesilintujen talvehtimisen.

Vakituksia talvehtijoita ovat kanahaukka, varpushaukka, pyy, riekko, teeri, metso, kesykyyhky, huuhkaja, varpuspöllö, viirupöllö, helmipöllö, palokärki, käpytikka, pikkutikka, pohjantikka,

koskikara, hippiäinen, hömötiainen, töyhtötiainen, sinitäinen, talitiainen, puukiipijä, närhi, kuukkel, harakka, varis, korppi, varpunen, viherpeippo, urpiainen, pikkukäpylintu, punatulkku, ja keltasirkku. Vakituksiksi luokiteltuja lajeja on yhteensä 33.

Lisäksi lähes vuosittaisia talvehtijoita ovat meille usein vaeltajana tavattavat lajit: hiiripöllö, lapinpöllö, tilhi, pyrstötiainen, pähkinänakkeli, vihervarpunen, isokäpylintu ja taviokuurna.

Lisäksi on talvijaksolla (1.12.-15.3.) satunnaisesti havaittu seuraavia lajeja: pikku-uikko, maakotka, peltopyy, fasानी, harmaapäätikka, mustarastas, räkättirastas, punakylkirastas, lapintäinen, kuusitiainen, kottarainen, pikkuvarpunen, peippo, järripeippo, tikli, tundraurpiainen, nokkavarpunen ja pelto-sirkku.

Edellä mainittujen lisäksi on vielä muutamia lajeja, jotka on talvijaksolla nähty, mutta jotka kuitenkin on tulkittava kevätmuutolla meille siirtyneiksi (töyhtöhyyppä, lapinharakka, kottarainen, mustavaris, kiuru ja pulmunen).

Ilman muuttajiksi tulkittavia lajeja Juuassa on talvijaksolla havaittu yhteensä 59 lintulajia.

LUONNON TARKKAILUUN
HYVÄ VALIKOIMA KIIKAREITA
KUVA-UKKO

Vanhatie 2, 83900 JUUKA
Puh. (976) 70456

Hannu Lehtoranta:

JUUAN LINNUSTO

Tähän katsaukseen on koottu tietoa kaikista niistä lajeista, jotka tiedetään tavatun Juuassa. Kustakin lajista esitetään luonnehdinta yleisyydestä ja mahdollinen parimääräarvio (arviosta yleensä ilmenee mihin se perustuu). Harvoin tavatuista lajeista on esitetty kaikki havainnot.

Talvella havaituista lajeista on luonnehdinta talvehtimisestä. Talvijaksolla tarkoitetaan aikaväliä 1.12.-15.3. Talvilintuaineiston käsittelivät Jouni ja Jukka Lehtoranta. Kevätmuuttotiedot on ilmaistu päivämääräsarjalla: aikaisin havainto-keskimääräinen saapumisaika-myöhäisin ensihavainto. Suluissa on havaintokeväiden lukumäärä. Muuttotietojen käsittelijä oli Jari Halonen.

Suomen lintuatlaksesta vv.1974-79 on laadittu esiintymiskartat 10x10 km ruuduittain kaikista niistä lajeista, joista on pesimäaikaisia havaintoja tarkastelujaksolta. Merkkien selitys: = varma pesintä, X= todennäköinen pesintä, = tavattu pesimäaikana.

Muutamista lajeista on esitetty vanhoja tietoja, jotka on pääosin koottu Pohjolan linnut värikuvin-teoksesta, josta käytetään lyhennettä PLV. Viitattaessa aikaisemmin julkaistuun tietoon käytetään Juuan Lintuharrastajat-lehdestä lyhennettä JLH ja Siipirikosta lyhennettä SR.

Lajinimien perässä on käytetty seuraavia lyhenteitä:

Pm = vuosittain pesivä muuttolintu

Pp = vuosittain pesivä paikkalintu

Pv = vuosittain pesivä vaelluslintu

(P)= pesinyt aikaisemmin tai pesintä epäsäännöllistä

P? = pesintä tod.näköistä, mutta sitä ei ole varmistettu.

m = muuttavana tavattava laji

(m)= muuttavana epäsäännöllisesti tavattava laji

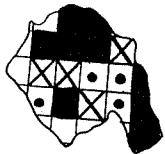
t = talvehtii säännöllisesti

(t)= talvehtii epäsäännöllisesti

v = vaelluksella tavattava laji

s = satunnainen harhailija

LAJIT:

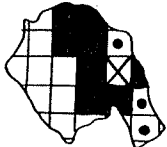

KUIKKA (*Gavia arctica*) Pm 18.4.-8.5.-17.5.

Vähälukuinen karujen järvien laji, jonka kantaa ei ole tutkittu. Esiintymisen painopiste on Pielisellä, josta lintuharrastajilla on tiedossa pari vakituista pesipaikkaa. Pesintäaikaisia havaintoja on Kajoon-, Petro-, ja Rauanjärveltä sekä Jouhtenolta ja Ylä- ja Ala-Ruokoselta. Paras muuttoaikainen keskittymä 13.5.-79 Vuokko, Pielinen 17 yks. p.(HL) ja syksyllä 27.8.-79 12 yks. Vuokko Pielinen (JH). Tutkimuslaji vuonna 1985.

KAKKURI (*Gavia stellata*) P? , m

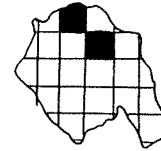
Ei pesimäaikaisia havaintoja. Saattaa pesiä kunnan länsiosissa, sillä salolammet ovat huonosti tutkittuja alueita.

SILKKIUIKKU (*Podiceps cristatus*) Pm 29.4.-5.5.-10.5.

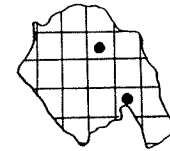
Ruovikkoisten järvien ja järvenlahtien pesimälaji, joka etenkin Pielisellä pesii tasaisesti sopivissa ruovikoissa. Parimäärä on arvioitu Vuokonjärvellä 4 (-84), Suortolammella 3 (-76-78), Retulammella 1 (-81)

Kaajanlammella 2 (-81), ja Kopsalammella 1 (-76). Melko karulla Rauanjärvellä oli poikue v.-78 (JoL, JuL). Eteläisen Juuan (esim. Höytiäinen) vesistöjen huono tuntemus vaikeuttaa kannanarviota, mutta se lienee 60 parin luokkaa. PLV: Maaselällä harvinaisuus, Juuassa pesivänä 1953-55 (Alanko). Vuokonjärvellä mahdollinen pesintä 1952 (Kärävä 1952).

HÄRKÄLINTU (*Podiceps griseigena*) Pm 6.5.-9.5.-16.5

Harvinainen laji, joka pesivänä on tavattu Suortolammilla (ad+juv 22.6.-75 HL), Kopsalammilla (pari 20.6.-77 HL), Pielisellä Ononlahdella (ad+juv 10.7.-76 HL, pari 20.6.-77 HL ja pesä v.-81 JoL, JuL) ja Kaajanlammella vuosittain 2 paria (esim. 25.5.-84 2 pesää, joissa 2 munaa HL, JoL, JuL).

MUSTAKURKKU-UIKKU (*Podiceps auritus*) Pm 2.5.-8.5.-16.5.

Ainoa pesimispaikka on Kaajanlampi, missä on 1980-luvulla pesinyt 1-2 paria, kuitenkin 25.5.-84 tehdyssä laskennassa 4 pesivää paria (6,3, ja 1 munaa sekä tyhjä pesä) (HL, JoL, JuL).

Kärävä tapasi lajin Vuokonjärveltä v.1952, mutta myöhemmin järveltä ei ole tiedossa havaintoja.

PLV: P-K:ssa vielä monin paikoin, Juuassa saakka (Alanko)

PIKKU-UIKKU (*Podiceps ruficollis*) s

Havaittu kahdesti. 4.12.1977* 1 heikkokuntoinen Vihtasuolla (H. ja R.Päivinen SR 2/78) ja loppusyksyllä 1973 1 yks. Polvelassa (O.Nieminen). Molemmat linnut on talletettu Joensuun korkeakoulun kokoelmiin.

MERIMETSO (*Phalacrocorax carbo*) (m)

Harvinainen läpimuuttaja, joka on tavattu Paalasmaassa Hirvisalmen lossilla 11.-13.9.-81* (HL, JoL, JuL). Tämän lisäksi on ARK:n hyväksymättömiä kansanhavaintoja: kesäkuussa 1978 1 yks. Pielisellä (M.Nykyri), keväällä 1981 1 yks. Hirvisalmen lossilla (lossari), 19.-21.9.-84 Paalasmaa, Kojonselkä (M.Makkonen) ja 30.9.-84 1 yks. Koveronsaaren lähellä (J.Lehikoinen).

HARMAAHAIKARA (*Ardea cinerea*) s

Yksi havainto. 20.7.-74 1 yks. L-Vuokko, Vuokonjärvi (TTU) (JLH 1/79).

KATTOHAIKARA (*Ciconia ciconia*) s

Havaittu kahdesti. Kesäkuussa 1974 4 yks. p. Vihtasuolla (HL, JoL, JuL, JH) (JLH 1/79) ja toinen havainto 13.6.-83* 1 yks. p. Kannaksenkylä (HK).

LAULUJOUTSEN (*Gygus gygnus*) P?, m 28.3-15.4.-27.4.(15)

Pesimäaikaisia havaintoja lajista ei ole, mutta länsiosien salomaiden soilla ja lammilla joutsen saattaa pesiä. Vuosittain kevätmuutolla nähtyjen joutsenten yhteismäärä on yleensä nähty alle 30 yks. Syksyiset määrät ovat olleet samaa tasoa. Syksyllä 1979 nähtiin kuitenkin 66 yks. seitsemässä parvessa. Muutamia viivyttelijöitä on tavattu jäiden tulon saakka.

KANADANHANHI (*Branta canadensis*) s

Yksi havainto. 15.5.-76* 1 yks. Vuokko, Pielinen (JH, HL) (JLH 1/79).

SEPELHANHI (*Branta bernicla*) (m)

Laji, josta havainnoinnin tehostuessa on alettu lähes vuosittain tehdä havaintoja syysmuutolta. Usein määritykset ovat jääneet *Branta* sp:een tai hanhi sp:een. Eniten hanhi sp:tä nähtiin 25.9.-83, jolloin viiden tunnin aikana nähtiin 4640 yks. (JH,JoL,Jul,JN) (SR 3/84).

VALKOPOSKLIHANHI (*Branta leucopsis*) (m)

Läpimuuttaja, jota havainnoinnin tehostuessa on alettu nähdä lähes joka syksy. Eniten lajilleen määritettyjä on nähty 13.10.-79, jolloin nähtiin n.1400 yks. neljässä parvessa ja lisäksi n.500 tod.näköistä valkoposkea. Korjaus JLH 1/79:ssä olleeseen virheeseen: 29.5.-76 1 yks. Pikkaraisella pitää olla 20.9.-76 1 yks. Pielisellä.

TUNDRAHANHI (*Anser albifrons*) (m)

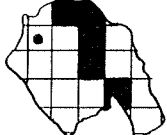
Läpimuuttaja, jota epäsäännöllisesti on tavattu syysmuutolla. Suurin päiväsumma 12.10.-74 n.800 yks.(HL). Muiden hanhien tapaan on lajimäärityksissä usein jouduttu tyytymään sukuun.

METSÄHANHI (*Anser fabalis*) (P) 13.4.-23.4.-29.4. (15)

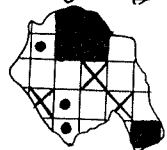
Pesineen kunnan länsiosien suoalueilla, mutta atlastiedon ohella ainoa pesintään viittaava havainto on Mataran Kuohusuolta 27.5.-84. Muuttoaikoina lajia on nähty verrattain pieniä määriä: keväisin keskimäärin 20-50 yksilöä ja syksyisin 50-100 yksilöä. Paras kevätsumma on vuodelta 1984 51/10 parvea ja syksyysumma vuodelta 1975 111/5 parvea.

SINISORSA (*Anas platyrhynchos*) Pm 7.4.-17.4.-1.5.

Yleinen pesimälintu koko Juuassa. Pesii myös melko pienillä vesialueilla. Vuonna 1952 Kärävä arvioi Vuokonjärven parimääräksi 40. Lintuvesitutkimuksessamme vuonna 1981 päädyttiin 20 pariin.

JOUHISORSA (*Anas acuta*) Pm 16.4.-30.4.-11.5. (14)

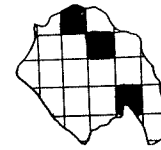
Pesii melko yleisenä rehevillä järvillä ja rannoilla, mahdollisesti myös länsiosien suolammilla.

HAAPANA (*Anas penelope*) Pm 22.4.-3.5.-15.5. ()

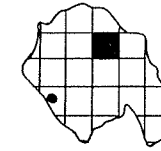
Havaintojen perusteella hieman jouhisorsaa vähälukuisempi pesimälaji. Kärävän arvio vuodelta 1952 oli Vuokonjärvelle 15 paria, mutta nykyisin kanta näyttää selvästi vähäisemmältä.

TAVI (*Anas crecca*) Pm 16.4.-25.4.-5.5. ()

Yleinen pesimälintu kaikissa vesistöissä. Poikuehavaintoja pieniltäkin vesialueilta. Kärävä arvioi v.1952 Vuokonjärven, Pikkaraisen ja Tervajärven vaikutusalueilla pesivän 65 taviparia. Nykyiset määrät jäänevät selvästi pienemmiksi.

HEINÄTAVI (*Anas querquedula*) Pm 2.5.-9.5.-19.5. (5)

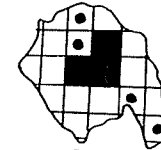
Lajia tavataan harvinaisena pesijänä vain parhailta lintuvesiltä. Pesintään viittaavia havaintoja on tehty Vuokonjärvellä, Kaajanlammella, Retulammella ja Kopsalammella. Parimääräarvio ilman tarkempia laskentoja n.20 paria.

LAPASORSA (*Anas clypeata*) Pm 2.5.-5.5.-9.5. (4)

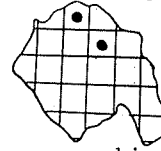
Esiintymiseltään heinätavin kaltainen. Pesintään viittaavia havaintoja on samoilta vesialueilta kuin heinätavilla. Pesälöytöjä on tehty yksi: peltolintulaskennan koealalla pesä ojanpenkassa 20.5.-84 (JH).

LAPASOTKA (*Aythya marila*) (m)

Harvinainen läpimuuttaja, jota on nähty vain syksyllä: lokakuun lopussa 1973 1 yks.(HL), 12.-14.10.-75 32 yks. Suortolammella (HL,Ttu)(JLH 1/79), syyskuun lopussa 1976 n.30 yks. Vuokko,Pielinen (HL,TR)(JLH 1/79), 5.10.-77 1 naaras Vuokko,Vuokonjärvi (HL)(JLH 1/79).

TUKKASOTKA (*Aythya fuligula*) Pm 29.4.-8.5.-17.5. (13)

Kohtalainen kanta pesii ainakin Pielisellä ja siihen liittyvillä lintujärvillä. Hakeutuu selvästi naurulokkiyhdyksuntien suojaan.

PUNASOTKA (*Aythya ferina*) Pm 23.4.-3.5.-15.5. (5)

Harvinainen lintujärvien laji, josta pesälöytöjä on Kaajanlammelta ja pesintään viittaavia havaintoja Kopsalammelta, Lehtolammelta ja Suortolammelta. Kunnan pohjoisosissa sijaitsevalla Vuokonjärvellä lajia ei ole pesintäaikana havaittu. Muuttoaikaisia havaintojakin on V:ltä vain 24.4.-83 1 koiras (HL) ja 2.9.-73 1 ammuttu (HL)(JLH 1/79). Muuttavana enimmillään Kaajanlammella 11k + 2n 6.5.-83 (HL, JoL,Jul) ja 8k + 5n 5.5.-84 (HL,JoL,Jul). Parimääräarvio korkeintaan 15 paria.

TELKKÄ (*Bucephala clangula*) Pm 4.4.-19.4.-1.5. (15)

Pesii yleisenä koko kunnan alueella. Asustaa myös salolammilla. Pesintää rajoittanee lähinnä pesäkolojen puute.

ALLI (*Clangula hyemalis*) m

Läpimuuttaja, josta ei ole paljonkaan tehty kevähavaintoja. Syksyllä muutaman kymmenen yksilön parvia levähtää Pielisellä. Havaittu levähtävänä myös Jouhtenella. Suurimmat parvet lentävät Juuan yli levähtämättä.

PILKKASIIPPI (*Melanitta fusca*) (m)

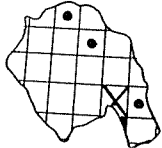
Ainoat havainnot ovat vuodelta 1972, jolloin Vuokonjärvellä lokakuussa 3 yks. p. ja Vuokossa Pielisellä loka-marraskuun vaihteessa 4 yks. p. (HL).

MUSTALINTU (*Melanitta nigra*) m 12.5.-18.5.-24.5. (3)
Läpimuuttaja, josta kevähavaintoja on tehty epäsäännöllisesti. Syksyllä pikkuparvia levähtää Pielisellä. Suurin paikallinen parvi oli 8.10.-77 n.300 yks Vuokko, Pielinen (HL,TR). Arktisen muuton yhteydessä ylilentäviä parvia.

TUKKAKOSKELO (*Mergus serrator*) Pm 4.5.-12.5.-22.5. (10)

Pesii Pielisellä ja on runsaudeltaan ehkä kuikkaa hieman runsaampi. Mörskyssä mm. 15 munainen pesä naurolokkiyhdyksessä vuonna 1982 (HL,JoL,JuL).

ISOKOSKELO (*Mergus merganser*) Pm 13.4.-27.4.-15.5. (10)

Pesii Pielisellä, mutta lienee kuikkaa hieman vähälukuisempi.

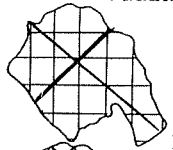
Lajin yleistymistä rajoittanee eniten kookkaiden pesäkolojen puute.

UIVELO (*Mergus albellus*) m 25.4.-4.5.-14.5. (6)

Muuttohavaintoja on vain keväältä ja vuosittain nähtyjen parien määrä on ollut 1-3.

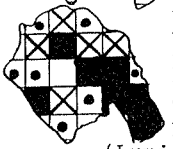
MERIKOTKA (*Haliaeetus albicilla*) s

ARK:n hyväksymiä havaintoja ei ole, mutta julkaistakoon tässä kaksi epävirallista havaintoa. 1.5.-80 1 yks. muuttavana Harakkamäessä (JoL,JuL). Toinen havainto on 8.4.-83, jolloin 1 yks. ruokaili räjäytetyllä lossiväylällä Paalasmaassa (Vaarojen Sanomat/H.Nevalainen).

MAAKOTKA (*Aquila crysaetos*) P?

Todennäköisesti yksi pesivä pari. Muuttoaikaisia havaintoja 27.2.-76 1 yks. p. Vuokko, Lehtoniemi (HL,KP) (JLH 1/79) ja 17.3.-77 1 yks. p. L-Vuokko (TTu)(JLH)

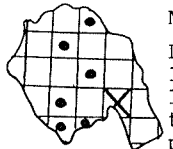
HIIRIHAUKKA (*Buteo buteo*) Pm 31.3.-19.4.-29.4. (14)

Varpushaukan jälkeen toiseksi yleisin päiväpetolintu. Petolintutkimuksemme ja valtakunnallisen petolintutkimuksen pohjalta parimäärän arvioksi on saatu 70 paria. Lintuharrastajien tiedossa on nyt 9 pesää. PLV: Suht. runsas kanta koko P-K:ssa 1930 luvulla (Lumiala ja Lehmusluoto).

PIEKANA (*Buteo lagopus*) m 10.4.-22.4.-2.5. (7)

Läpimuuttaja, jota tavataan sekä keväisin että syksyisin.

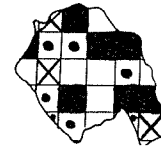
Vuosien välinen vaihtelu on ollut melko suurta.

MEHILÄISHAUKKA (*Pernis apivorus*) Pm 6.5.-0-27.5. (2)

Laji arvioidaan yhtä yleiseksi kuin kanahaukka. Pesälöytöjen niukkuus vaikeuttaa arviota, joka perustuukin lähinnä muualta saatuihin arvoihin, joita on täsmennetty pesimäaikana nähtyjen lintujen esiintymiskuvan perusteella. Parimäärä arvioksi saadaan 30. Lintuharrastajien tiedossa on yksi pesä.

Löydettyjen pesien vähäisyys todistaa sitä vaikeutta, mikä mehiläishaukan pesien etsinnässä on.

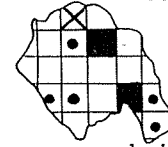

KANAHAUKKA (*Accipiter gentilis*) Pp, t

Tavallinen pesimälintu koko kunnan alueella. Tutkimusruudulla pesii vuosittain 2-3 paria, mikä näyttää olevan tiheys myös muualla. Tämän perusteella parimäärä arvioidaan 30 pariiksi. Lintuharrastajien tiedossa on 12 pesää.

Nykyisin lajin pesimisrauha on turvattu pesimisaikaisella rauhoituksella 1.4.-30.7.

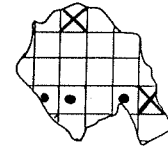
Kanahaukka talvehtii yleisesti (etenkin vanhat linnut), vaikkakin havaintoja on tehty vain parista kolmesta yksilöstä.

VARPUSHAUKKA (*Accipiter nisus*) Pm,t 12.3.-2.4.-23.4

Runsaslukuisimmaksi arvioitu päiväpetolintu. Parimäärän arvioidaan olevan yli 70 paria. Reviiirejä, joilta on tehty pesälöytö, on 6 kpl.

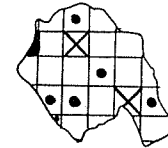
Pääosa kannasta muuttaa, mutta vuosittain jää jokunen yksilö talvehtimaan lintujen ruokintapaikkojen tuntumaan. Talvehtivat ovat yleensä olleet naaraita, mutta esim. tammiin alussa 1985 pakkasjakson jälkeen löytyi 1 koiras kuolleena. Lintu roikkui oksalla pää alaspäin (P.Kajoksinen)

KALASÄÄSKI (*Pandion haliaetus*) Pm 18.4.-2.5.-11.5

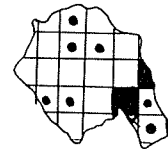
Kalasääski on menestynyt Juuassa todella huonosti. 1970-luvulta lähtien tiedossa on ollut viisi pesäpaikkaa, jotka kaikki ovat olleet 1980-luvulla autioita. Tosin yhdelle pesäpaikalle sääksi saatiin palaamaan vuonna 1984 tekemällä pudonneen pesän tilalle tekopesä.

Pari ei vielä muninut, mutta kohenteli pesää. Arvion mukaan pari-kolme pesäpaikkaa voi olla vielä tutkijoilta piilossa.

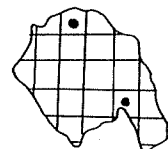
SINISUOHAUKKA (*Circus cyaneus*) Pm 7.4.-24.4.-8.5. (12)

Lajin esiintyminen ja pesiminen on riippuvainen myyräkantojen runsaudesta. Tehtyjen havaintojen perusteella parimääräksi arvioidaan hyvänä myyrävuonna 30 ja huonona 15. Parimääräarvio perustuu lähinnä nähtyihin lintuihin, sillä vuosittain on löydetty vain 0-2 pesää.

NUOLIHAUKKA (*Falco subbuteo*) Pm

Nuolihaukka on osoittautunut tutkimuksen kannalta vaikeaksi lajiksi. Lähinnä näköhavaintoihin perustuen arvioidaan parimääräksi 15. Pesä ei ole 1970-80 luvulla löydetty.

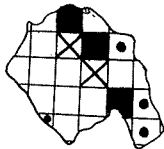
AMPUHAUKKA (*Falco columbarius*) Pm

Kuten nuolihaukka. Parimääräarviossakin on päädytty samaan lukemaan eli 15 pariin.

Pesälöytöjä on yhdeltä pesäpaikalta Pielisen saaresta. Laji saattaa olla kovaa vauhtia harvinaistumassa, joten tutkimustehokkuutta pitäisi pystyä nopeasti kehittämään.

PUNAJALKAHAUKKA (*Falco vespertinus*) s

Havaittu kerran. 16.5.-81** 1 naaras paikallisena Kannaksenkylällä (JH,AK) (Lintumies 4/82, SR 4/82).

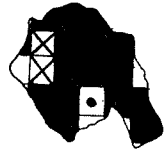
TUULIHAUKKA (*Falco tinnunculus*) Pm 7.4.-22.4.-6.5.(12)

Selvästi parin viime vuosikymmenen aikana taantunut laji, jonka esiintymiseen lisäksi vaikuttaa myyrrien runsaus. Hyvinä myyrävuosina parimääräksi arvioidaan 30 paria ja huonoina myyrävuosina korkeintaan 10 paria. Pesälöytöjä on tehty keskimäärin yksi per vuosi. Vuonna 1984 JLH aloitti pöntötöytäskokeilun, jonka avulla pyritään parantamaan tuulihaukan pesimistulosta.

RIEKKO (*Lagopus lagopus*) Pp , t

Pesii vakituisesti ainakin Pielisen saarissa. Muualla laji on pesimäaikana hyvin harvinainen. Talvella riekkoa on useimmin tavattu Vuokonjärven pajukoista, jossa parvet ovat olleet 1-6 yks. Suurin havaittu parvi oli Vihtasuolla 8.3.-81, missä oli 15 yks. (JoL, JuL, HK)

METSO (*Tetrao urogallus*) Pp , t

Melko vähälukuinen pesimälintu, jonka kanta näyttää taantuvan. Metso tarvitsisi usean vuoden rauhoituksen metsästykseltä ja lisäksi tulisi huomiota kiinnittää perinteisten soidinpaikkojen säästämiseen metsänkäsittelyissä.

Talvehtii pääasiassa yksittäin, mutta muutamia pikkuparvia on tavattu.

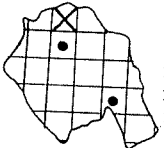
TEERI (*Tetrao tetrix*) Pp , t

Tavallinen pesimälintu koko Juuassa. Teerikannat ovat viime vuosina olleet syvässä aallonpohjassa. Suurimmat parvet onkin tavattu 1970-luvun alkupuolella, mm. 26.12.-72 n.90 yks. Vuokossa (HL).

PYY (*Bonasa bonasia*) Pp , t

Teeren tapaan tavallinen pesimälintu, jonka voi tulevaisuudessa odottaa taantuvan lepikoiden vähenemisen myötä.

PELTOPYY (*Perdix perdix*) (P),(t)

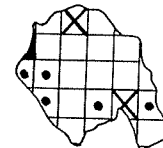
Laji, jonka väheneminen tai pitäisikö sanoa jo katoaminen, on jatkuvan seurannan vuoksi saatu selvitettyä melko tarkasti. Peltopyy esiintyi Vuokonjärveä ympäröivillä peltoalueilla. Talvehtineiden määrät talvesta 1969/-70 lähtien: 14, 8, 6, 8, 24/3, 10/2, 12, 5, 11/2, 2 (viimeinen vuosi 1978/-79). Lisäksi lajista tehtiin kevät-, kesä-, ja syyshavainnot; suurin parvi 3.10.-75 n.30 yks. Vuokossa Ruottilansaassa (HL). Viimeinen havainto tehtiin 29.4.-79 2 yks. E-Vuokossa (JH). Aiheesta tarkemmin SR 2/-80, SR 3/-83 ja JLH 1/-83.

FASAANI (*Phasianus colchicus*) (t)

Ei pesine meillä, mutta L-Vuokossa on tavattu maastoon päästettyjä yksilöitä, mm. 26.10.-83.

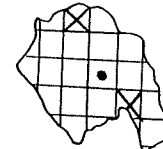
VIIRIÄINEN (*Coturnix coturnix*) s

Havaittu kahdesti: 1 yks. v.1966 (Laaksonen ym. *Ornis Fennica* 44:83) ja 10.-14.8.-75* Vuokossa 1 yks. äännelevänä (HL, TTu, TR)(SR 4/82).

KURKI (*Grus grus*) Pm 4.4.-20.4.-29.4. (17)

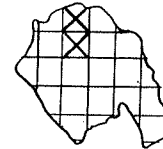
Pesivä kanta huonosti tunnettu, koska esim. valtakunnallinen kurkitutkimus tuli Juuassa huonosti hoidetuksi. Pesintään viittaavia havaintoja on mm. Komakan Kelosuolta ja Vihtasuon Kunnansuolta (peltoaluetta, josta pesälöytökin). Parimäärän arvio on hyvin heikolla pohjalla, mutta pesiviä pareja saattaa olla 10-20. Pesimättömillä kurjilla on vakituinen kesäinen oleskelualue Vuokossa Ruottilansaaren peltoalueilla; mm. kesällä 1984 7 yks. (HL, JoL, JuL, JN). Kevätmuutolla nähtyjen kurkien määrä on ollut vuosittain n.50-100 yks. Paras kevätsumma on vuodelta 1979 110 yks./21 parvessa. Suurimmissa parvissa on yleensä ollut vain hieman yli 10 yks.

LUHTAHUITTI (*Porzana porzana*) (P)

Melko harvinainen laji, jota äännelevänä on tavattu muutamia kertoja. Vuonna 1976 oli vakituinen reviiiri (2 yks., pesintä tod.näk.) Vuokonjärvellä (HL, TT, SN) (JLH 1/79). 28.6.-83 alkaen reviiiri E-Vuokko, Pikkarainen (JH, HL). 22.5.-84 1 Ä E-Vuokko, Pikkarainen (JH). PLV: Viime aikoina on ehkä kaikkein eniten saatu tietoja P-K:sta, aina pohjoista metsäpitäjää Juukaa myöten (Alanko -53). Vuonna 1952 Kärävä tapasi peräti 3 paria Vuokonj:llä.

RUISRÄÄKKÄ (*Crex crex*) P?

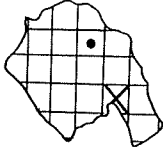
Pari äännelevävainoa. Vuonna 1976 pysyvä reviiiri, Vuokko, Lehtoniemi (HL)(JLH 1/79). 12.7.-81 2 äännelevää E-Vuokossa (HL, JoL, JuL, AK, JN, JH).

Vuokosta on myös Kärävän havainto Vuokonjärveltä -52

LIEJUKANA (*Gallinula chloropus*) s

Yksi havainto. Kesäkuussa 1973 1 yks. kuoli piisaminrautoihin Retulammella (V.Tenhunen/HL)(JLH 1/79).

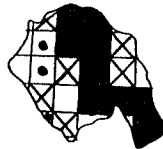
NOKIKANA (*Fulica atra*) (Pm)

Hyvin harvinainen pesimälaji, josta on vain pari pesintään viittaavaa havaintoa. 8.6.-77 1 yks. Kopsalammella (HL) ja 25.5.-84 seitsenmunainen pesä Kaajanlammella (HL, JoL, JuL). Lisäksi atlasissa on havainto ilmeisesti Höytiäiseltä. Laji näyttää levinneen Juukaan 1970-luvulla.

MERIHARAKKA (*Haematopus ostralegus*) (m)

Arktisille alueille muuttava laji on tavattu vain kerran keväällä 1977 1 yks. p. Vuokko, Lehtoniemi (HL).

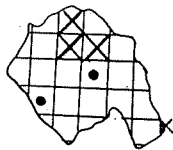

TÖYHTÖHYPPÄ (*Vanellus vanellus*) Pm 15.3-4.4.-15.4(17)

Yleinen pesimälintu peltoalueilla, esiintyen myös avosoilla. Laji on levinnyt Juukaan 1950-luvun alussa (PLV). Vuonna 1952 Kärävä löysi Vuokonjärven rantapelloilta 6 paria. Alanko tapasi lajin peltolintutkimuksessaan vain kahdesti: Juuanjoen rantaniityllä 3 pesivää paria ja 1.6.-54 6 yks. parvi Järvikylässä. Lumiala ja Lehmusluoto (1936) eivät mainitse lajia Juuasta. Vuoden 1984 peltolintutkimuksessa yli 50 hehtaarin peltoalueiden viidestä näyteruudusta parhaalla oli 7 ja huonoimmalla 0 paria. Keskiarvoksi saadaan suurille peltoaloille 11,3 paria/km².

TYLLI (*Charadrius hiaticula*) m

Harvinainen läpimuuttaja, josta havaintoja tehdään muutamasta yksilöstä vuosittain. Suurin parvi 8 yks. 15.5.-81 (HL).

PIKKUTYLLI (*Charadrius dubius*) Pm 1.5.-15.5.-25.5 (6)

Vähälukuinen pesimälaji, joka varmasti todettu pesineen kahdella soramontulla (Vihtasuo ja L-Vuokko) ja 1960-luvulla Pielisen rantakivikolla useana vuonna peräkkäin. Oletettavasti lajia olisi löydettävissä myös muilta hiekanottoalueilta yms. paikoilta.

TUNDRAKURMITSA (*Pluvialis squatarola*) (m)

Hyvin harvinainen läpimuuttaja, joka on tavattu Vuokossa Pielisellä 1.-2.10.-82 1 yks. (JH).

KAPUSTARINTA (*Charadrius apricarius*) P? 21.4.-3.5.-20.5 (14)

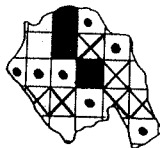
Pesimäaikaisia havaintoja lajista ei ole tehty, vaikka oletettavaa on, että laji voisi löytyä pesintäaikana joiltakin länsiosien suurimmilta soilta. Kevätmuutolla tavataan vuosittain muutamia satoja yksilöitä. Suurin parvi oli Vuokossa 9.-12.5.-75 n.600 yks. Ainoat syyshavainnot 7.9.-75 3 yks. Vuokossa (HL) ja 3.10.-75 2 yks. (HL).

KARIKUKKO (*Arenaria interpres*) (m)

Hyvin harvinainen läpimuuttaja. Tavattu kerran Pielisellä (Vihtasuo, Ononlahti) 5.6.-77 2 yks. p. (HL)(JLH 1/79).

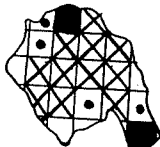
TAIVANVUOHI (*Gallinago gallinago*) Pm 19.4-27.4-6.5(14)

Tavallinen pesimälintu vetisillä rantaniityillä ja kosteilla soilla. Pesää ei ole helppo löytää, niinpä tiedossa on vain kaksi pesälöytöä: Vuokosta v.-76 (HL) ja Vihtasuolta v.-84 (JH).

LEHTOKURPPA (*Scolopax rusticola*) Pm 17.4-28.4-11.5.(13)

Lehtipuuvaltaisten metsien tavallinen pesimälaji. Pesä on löydetty muutamia kertoja. Ilmeisesti toinen pesye 11.7.-84 4 munaa Vihtasuolla (HL).

PLV: Maaselän alueella laji pesii harvalukuisena Juukaa (poikue 1920, I.Hilden) myöten.

ISOKUOVI (*Numenius arquata*) Pm 2.4-20.4-29.4. (17)

Tavallinen pesimälintu isommilla peltoalueilla. Suopesintöjä ei ole todettu. Mainitsemisen arvoinen lienee pesintä Vuokossa Lehtoniemellä, jossa pesintä tapahtui 1960-luvulla samassa pesäkuopassa yli 5 vuotta. Vuoden 1984 peltolintututkimuksessa suurten peltöjen (ks. tyyntöhyöppä) parimääräksi saatiin 6,6 paria/km².

PIKKUKUOVI (*Numenius phaeopus*) m 24.4-5.5-11.5. (8)

Olettaa sopii, että laji pesisi soillamme, mutta varmistusta asiaan ei ole saatu. Kevätmuutolla pikkukuvia tavataan muutamia yksilöitä vuosittain. Enimmillään 11.5.-80 6+4 yks. (HL,JoL,JuL).

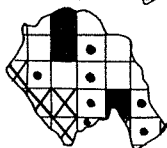
PUNAKUIRI (*Limosa lapponica*) s

Vain yksi muuttohavainto 30.4.-82 Vuokko, Lehtoniemi (HL, JoL, JuL)(SR 2/83).

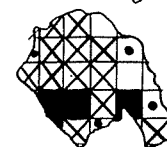
RANTASIPI (*Actitis hypoleucos*) Pm 24.4-7.5-17.5(15)
Yleinen pesijä karujen vesistöjen varsilla esiintyen myös jokien varsilla.

METSÄVIKLO (*Tringa ochropus*) Pm 16.4-26.4-7.5. (13)

Pesii koko kunnan alueella. Pesälöytöjä ei ole tehty, mutta poikasia varoittelevia emoja on tavattu metsäalueilla ojien varsilla yms. paikoilla. Metsäviklo pesii vanhoihin rastaan- tai oravanpesiin, mikä vaikeuttaa pesien löytymistä.

LIRO (*Tringa glareola*) Pm 27.4.-4.5.-9.5. (13)

Yleisin viklolaji, joka pesii lampien ja järvien vesijättömailla sekä soilla. Poikuehavaintoja on melko runsaasti, mutta tiettävästi kukaan ei ole sattunut löytämään pesää.

PUNAJALKAVIKLO (*Tringa totanus*) (m)

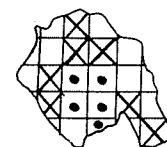
Tavattu muuttoaikana keväällä kahdesti: 15.5.-80 1 yks. Vihtasuo, Kojo, Pielinen (HL) ja 5.5.-84 1 yks. Kaajanlampi (HL, JoL, JuL).

MUSTAVIKLO (*Tringa erythropus*) m 30.4-9.5.-14.5. (7)

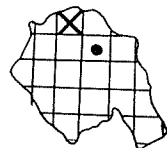
Harvalukuinen läpimuuttaja, joka keväisin lepäilee rannoilla ja tulva-alueilla. Keskimäärin on nähty n.10 yks keväällä. Suurin parvi 8 yks. 15.5.-81 (HL). Syysmuutolta havainto 30.6.-83 1 yks. kuoviparvessa S, P-Vuokko (HL, AL).

VALKOVIKLO (*Tringa nebularia*) Pm 23.4.-2.5.-8.5. (12)

Vakituinen vähälukuinen pesimälaji, jonka varoittelevia emoja tavataan vuosittain ainakin Kopsalammella ja Isolla Nuottilammella. Suoalueilta ei havaintoja ole tehty. Muutamia kertoja liikkeelle lähtenyt poikue on tavattu kankaalla (mm. 4.6.-84 L-Vuokko, Piilovaara, matkalla ilmeisesti n.1 km:n päässä olevalle Isolle Nuottilammelle (HL)).

SUOKUKKO (*Philomachus pugnax*) Pm 12.4-9.5.-21.5. (16)

Pesivä laji, jonka esiintyminen kuitenkin tunnetaan erittäin huonosti. Pesintään viittaavia havaintoja on tehty Kaajanlammelta, Lehtolammelta, Suortolammelta ja Vuokonjärveltä.

SUOSIRRI (*Calidris alpina*) (m)

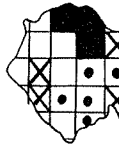
Hyvien kahlaajarantojen puuttuminen näkyy kaikkien sirrilajien havaintojen vähytenä. Suosirriäkin on tavattu kevätmuutolla vain muutamia kertoja mm. 11.5.-73 22 yks Vuokko, Vuokonjärvi (HL), 9.5.-75 3 yks. kapustarintaparvessa Vuokko Lehtoniemi (HL) ja 27.5.-77 12 yks. Kaajanlampi (P.Rassi)

LAPINSIRRI (*Calidris temminckii*) (m)

Vain yksi havainto: 5.5.-73 tulva-alueella Vuokossa 17 yks. (HL, TR)(JLH 1/79).

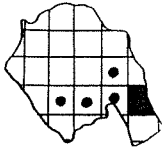
VESIPÄÄSKY (*Phalaropus lobatus*) (m)

Yksi havainto: 1.9.-73 1 yks. Vuokko, Pielinen (HL, TR)(JLH 1/79).

SELKÄLOKKI (*Larus fuscus*) Pm 15.4.-27.4.-5.5. (13)

Pesii harvalukuisena Pielisellä. Tiedossa olevia pesäpaikkoja: Sikosaari 3 pesää v.-80 (HL,JoL,Jul), Pikku-Möhkyri 1 pesä v.-80 (JH). Karkea kannanarvio 20 paria.

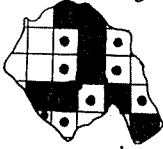
HARMAALOKKI (*Larus argentatus*) Pm 3.4.-23.4.-9.5.(8)

Pesivänä laji on tavattu ainoastaan Komakan Kelosuolla, jossa 3.7.-83 4 pesivää paria. Pieliseltä lajista ei ole tehty varmaa pesimishavaintoa, mutta joku pari siellä saattaa pesiä. Lokkivihaajille siis tiedoksi, ettei Juuassa ole minkäänlaista lokkiongelmaa.

KALALOKKI (*Larus canus*) Pm 15.4.-22.4.-4.5. (16)

Pielisellä tasaisesti pesivä laji, jonka pesät sijaitsevat useimmiten yksittäin isoilla vesikivillä. Selkälokkia monin verroin yleisempi. Muilta järvilta tiedot puuttuvat.

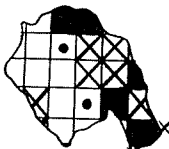

NAURULOKKI (*Larus ridibundus*) Pm 13.4.-23.4.-2.5.(16)

Pääosin yhdyskunnittain pesivä laji, joka on viime vuosikymmeninä lisääntynyt. Suurin juukalainen yhdyskunta pesii Kaajanlammella, josta 25.5.-84 laskettiin 550+6 hylättyä pesää (HL,JoL,Jul). Suolla pesiviä yhdyskuntia tiedetään yksi Mataran Kuohusuolla (n.100 paria kesällä 1984 HL,JoL,Jul). Laji pesii myös karuilla luodoilla Pielisellä. Paalasmaan alueella mm. pesi v.-84 yhdyskunnat Mursulla (103 paria), Surmosaarilla (144 paria) ja Vaaranalusluodoilla (n.20 paria)(JoL,Jul). Vähentymistä on tapahtunut Vuokonjärvellä, Suortolammella, Kopsalammella ja Lehtolammella. Mainittakoon, että v.-52 Kärävä tapasi vain yhden pesimättömän linnun Vuokonjärveltä.

PIKKULOKKI (*Larus minutus*) Pm 6.5.-10.5.-16.5. (3)

Harvinainen pesimälaji, jonka pesintä on varmistettu Kaajanlammella (v.-80 2 paria). Lähes vuosittain Kaajanlammella esiintyy muutamia yksilöitä, joiden pesinnästä ei ole saatu varmuutta. Pesimäaikana laji on lisäksi havaittu Vuokonjärvellä (20.5.-84 2 yks. HL). Tiedoksi: Lintuatlaksessa ruutuun 700:59 merkitty varma pesintä on virheellinen tieto.

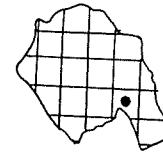
KALATIIRA (*Sterna hirundo*) Pm 1.5.-11.5.-17.5. (13)

Tavataan pesivänä lähinnä Pielisellä, jossa pesälöytöjä on Sikosaaresta (3 pesää vb.-81 HL,JoL,Jul), Pikku-Möhkyristä (enimmillään 10 pesää v.-80 JH) ja Mursusta. Lisäksi pesiviä on todettu Retulammella (1 v.-80 JH), Lehtolammella (3 v.-80) ja 1 varoiteleva Kaajanlammella 25.5.-84 (HL,JoL,Jul).

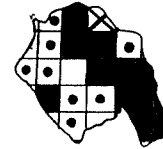
KESYKYHKKY (*Columba livia*) Pp , t

Pulu kuului Juuan linnustoon ainakin jo 1960-luvulla. 1970-luvun alussa laji oli jopa kateissa, mutta nyt kanta on vakiintunut kirkonkylässä n.10 yks. tienoille. Paluu tapahtui n.1975, jolloin 22.8. 1 yks.(HL). Jonkinlaista lajin vaeltamista/siirtymistä osoittaa syksyllä 1972 tehty havainto Vuokosta Lehtoniemeltä, jossa 3 yks. pysähtyi erään talon katolla (HL) ja vielä samana syksynä lumen aikana 2 yks. Lehtoniemen pelloilla (HL). Kirkonkylään paikalta on matkaa 15 km ja Nurmekseen 30 km.

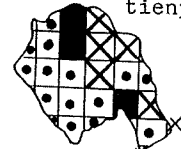

UUTTUKYHKKY (*Columba oenas*) s

Vain muutamia havaintoja: 22.4.-76 1 yks. p. sepelkyhkyparvessa Vuokko,Lehtoniemi (HL), 9.5.-82 (JH) ja 23.4.-84 (JH). Atlaksessa esiintyvistä merkinnästä ei ole tarkempia tietoja. Vanha havainto 18.6.-52 Vuokonjärveltä (S.Kärävä).

SEPELKYHKKY (*Columba palumbus*) Pm 23.3.-10.4.-23.4.(16)
Yleinen pesimälaji pellonlaitametsissä. Pesälöydöistä yksi on koivusta (n.v.-76)- muut kuusesta. Syksyisin suurimmat parvet n.200 yks.

TURTURIKYHKKY (*Streptopelia turtur*) s

Yksi havainto. 5.4.-76* 1 yks. Juuka kk-Paalasmaa välillä tienpenkalla (HL)(JLH 1/79).

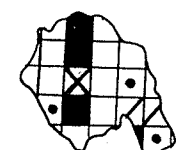
KÄKI (*Cuculus canorus*) Pm 26.4.-12.5.-25.5. (17)

Melko tavallinen pesimälaji, jonka poikaspesiä ei ole löydetty. Suunnitelmissa on laatia leppälinnulle sellaisia pönttöjä, joissa myös käki pystyy vierailemaan.

VARPUSPÖLLÖ (*Glaucidium passerinum*) Pp , t

Vähälukuinen korpikuusikoiden piileskelijä. Kesällä laji on niin piiloteleva, että parimäärää valaisevia tietoja on hyvin vaikea saada. Pesälöytöjä on yksi Halivaarasta 28.6.-83 5 pull. reng.(J.Kinnunen). Samalla reviiirillä pesä myös 1982. Vuoden 1984 pöllönkuunteluissa löydettiin 2 reviiiriä. Parimäärää on vaikea arvioida, mutta se lienee ainakin 20 parin luokkaa. Laji siirtyy usein syksyn aikana asutuksen läheisyyteen. Esim. syksyllä 1972 tavattiin 4 eri yksilöä Vuokon alueella (HL). Syksyllä 1984 havaintoja tehtiin 3 yksilöstä. Talvela tehdään yleensä havaintoja 1-3 yksilöstä lintulautojen kuokkavieraana.

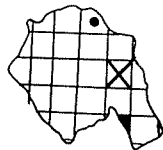
HELMIPÖLLÖ (*Aegolius funereus*) Pp,v , t

Laji, jonka esiintyminen voimakkaasti riippuu myyrien runsaudesta. Paremmen pönttöystilanteen aikana ei vielä ole ollut myyrähuippua, joten parimäärää on vaikea esittää (lienee parhaimmillaan yli 100). Edellinen huippuvuosi oli v.-80, jolloin tarjolla olleesta kuudesta pöntöstä pesä oli neljässä (lisäksi 3 muuta pesintää). Nousuvuonna 1984 tarjolla olleesta n.90 pöntöstä pesintä 5:ssä + 2 muualla + 15 reviiiriä (kuuntelukilometrejä 230 km). Erikoinen pesintä Syrjälän omakotitaloalueella rakennuksen ullakolla v.-80 (Lintumies 2/81 ja SR 2/81). Tästä yöllä liikkuvasta lajista ei ole juuri muita talvihavaintoja kuin soidinhavainnot ja pari vilahdusta auton valoissa.

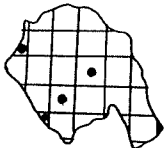

HUUKKAJA (*Bubo bubo*) Pp , t

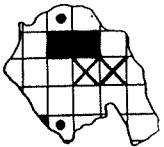
Harvinainen pesijä, josta tiedetään Vuokon kaksi vakiuista pesäpaikkaa. Vasta vuoden 1985 pöllönkuuntelut ovat paljastaneet yhden uuden reviiirin. Muutamia mahdollisia pesäalueita on vielä tarkastamatta, joten todellinen parimäärä lienee n.5 paria. Linnut talvehtivat reviiireillään, sillä ääntelyhavaintoja on tehty syys- ja loppupalvella.

LAPINPÖLLÖ (*Strix nebulosa*) P v , t

Harvinainen pesijä, joka muutaman parin voimalla pesii parhaina myyrävuosina. 1970-luvulla tiedossa oli vakituinen pesäpaikka Vihtasuolla, mutta erään metsästäjätohelon ammuttua linnun syksyllä muka koppelona, ei pesintään viittaavia havaintoja paikalta ole. Vuonna 1981 löydettiin 2 pesää (Larinsaari ja Kannaksenkylä), joissa molemmissa 2 poikasta. Vuonna 1984 oli Koveronsaareissa pesä, josta rengastettiin 2 poikasta. Kaikki em. pesät ovat olleet risupesissä. Parimäärä saattaa hyvinä myyrävuosina nousta lähelle kymmentä paria. Selvää vaellusta todettiin talvella 1980/81, jolloin havaittiin 5 eri yksilöä. Toinen vaellustalvi oli 1983/84, jolloin havaittiin 7 yksilöä (luvussa ei ole pesimäpaikalla nähdyt 2 yks.). Näistä kaksi löytyi keväällä kuolleena. Toinen oli kuollut hangelle iskettyään myyrää. Myyrä löytyi kuolleen pöllön kynsistä. Yksi näkkään kuollut löytyi huhtikuussa 1975 (HL).

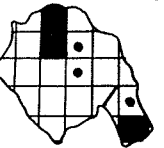
VIIRUPÖLLÖ (*Strix uralensis*) P p , t

Vähälukuinen pesimälaji, jonka esiintymiskuva on vasta selkeytymässä lisääntyneen pöntötyksen myötä. Tähän mennessä pesintää on todettu kolmella paikalla (pönttö+2 risupesää). Näiden lisäksi on löydetty vain kaksi reviiriä. Todelliseksi parimääräksi arvioidaan kuitenkin n.20 paria. Talvehtimisesta saadaan yleensä todisteita vasta alkukevään soidnäntelyn perusteella.

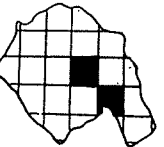
SARVIPÖLLÖ (*Asio otus*) P m

Muuttolintu, jonka saapumisesta ei ole luotettavaa kuvaa. Talvihavaintoja ei ole. Hyvinä myyrävuosina esiintyminen on helmipöllön luokkaa. Huonoina myyrävuosina laji on lähes täysin kateissa (esim. 1981 ei ainoatakaan havaintoa). Nousuvuonna 1984 löydettiin 4 pesää ja 8 maastopoikaset. Huippuvuosien parimääräksi arvioidaan n.80 paria.

PLV: Juuka 1965 1 poikue (Laaksonen), 24.5.-35 2 ad(Lumiala)

SUOPÖLLÖ (*Asio flammeus*) P m 18.3.-27.4.-11.5. (8)

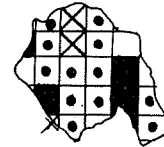
Esiintymiseltään sarvipöllön kaltainen, joskin tätä vähälukuisempi. Esim. 1984 1 pesälöytö, 1 poikuehavainto ja 3 reviiriä. Parimääräarvio hyvälle myyrävuosille 40 paria, huonoille lähes 0.

LEHTOPÖLLÖ (*Strix aluco*) (P)

Eteläinen pöllölaji, jonka levinneisyys jää aivan Juuan eteläpuolelle. Lintuatlakseen on ilmoitettu kahdelta paikalta poikuehavainnot, mutta muuten lajia ei ole Juuassa kuultu edes ääntelevänä. Pöntötyksellä uskotaan saatavan mutama pari pesimään Höytiäisen tienoilille.

HIIRIPÖLLÖ (*Surnia ulula*) (Pv) , (t)

Vain myyrähuippujen ja nousuvuosien aikainen pesimävieras. Vuonna 1984 löytyi Matarasta yksi poikaspesä. Parimääräarvion teko on pesintähavaintojen vähäisyyden vuoksi ongelmallista, mutta arvaus on huippuvuodelle 20-30 paria. Toivottavasti näköpiirissä oleva myyrähuippu vuodelle 1985 antaa parempia arviointiperusteita. Hiiripöllöllä on todettu muutamia vaellussyksyjä, joiden jälkeen on tavattu myös muutamia talvehtivia yksilöitä.

TERVAPÄÄSKY (*Apus apus*) P m 20.5.-30.5.-11.6. (8)

Pesintähavaintoja on saloseutujen hakkuualueille jä-tetyistä haavoista, mutta ihmisasutuksen piiristä pesintähavainnot puuttuvat.

HARJALINTU (*Upupa epops*) s

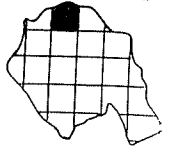
Harvinainen satunnaisvierailija. Vihtasuolla oleskeli 1 yks. 6.-15.10.-77 (TK)(JLH 1/79).

HARMAAPÄÄTIKKA (*Picus canus*) s , v , t

Harvinainen vierailija, jota on muutamia kertoja tavattu lintulaudoilla: 13.10.-72 1 yks. L-Vuokko (TTu)(JLH 1/79), 18.12.-77 - 18.2.-78 1 naaras kirkonkylä, Syrjälä (JoL, JuL)(JLH 1/79) ja 14.12.-79 1 naaras kirkonkylä, Syrjälä (JuL). PLV: Maakunnan ainoa kesähavainto on Juuasta 30.6.-20 (I. Hilden).

KÄPYTIKKA (*Dendrocopos major*) P p , t

Tavallinen pesimälintu, joka tikoista parhaiten on kestänyt metsissä tapahtuneet muutokset. Talvehtivien määrä samoin kuin vaellukset riippuvat havupuiden siemen-sadosta. Pesintöjä pöntöissä ei ole todettu.

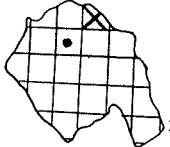
PIKKUTIKKA (*Dendrocopos minor*) P v , t

Harvinainen pesimälaji, josta pääosa havainnoista on syksyltä ja talvelta. Kesähavaintoja on vähän: alkuke-sällä 1972 1 yks. Vuokko, Lehtoniemi (HL) ja ilmeisesti sama soidintavana 7.3.-72 (SN). 5.5.-84 1 koiras Kaajanlammella (HL, JoL, JuL). Talvihavaintoja on tehty vuosittain lintulaudoilta 1-2 yksilöstä, esim. 1980/81 koi-ras ja naaras samalla lintulaudalla Lehtoniemellä (HL).

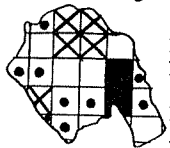
VALKOSELKÄTIKKA (*Dendrocopos leucotos*) (P) , s

Uhanalainen laji, josta yksi syys-havainto 3.9.-77 1 yks. L-Vuokossa (TTu)(havainto ei ole ARK:n tarkastama). Lisäksi on havainto Juuan ja Kontiolahden rajalta Höytiäisen saares-ta 27.7.-79* (SR 2/81).

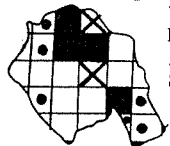
PLV: Juuassa pesintäaikalaisia havaintoja on tehty 1920 kesä-heinäkuussa kaksi kertaa (I. Hilden).

POHJANTIKKA (*Picoides tridactylus*) P p , (t)

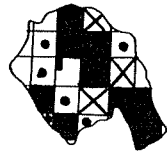
Harvalukuinen pesimälaji, josta on saatu varma pesimis-havainto kerran; 8.7.-83 1 ehjä juv. kanahaukan pesälä Matarassa. Syys- ja talvihavaintoja on tehty keski-määrin 1-2/vuosi.

PALOKÄRKI (*Dryocopus martius*) P p , t

Harvalukuinen pesimälaji, josta pesintään viittaavat havainnot koostuvat pääosin käytetyistä pesäkololoista. Keväältä 1980 näköhavaintoja on viideltä reviiriltä. PLV: Juuassa 1935 (Lumiala ja Lehmusluoto).

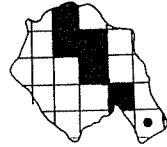
KÄENPIIKKA (*Jynx torquilla*) P m 2.5.-8.5.-13.5. (15)

Melko tavallinen pönttöihin ja koloihin pesivä laji, jonka pesiä todetaan muutamia vuosittain. Suosii selvästi luonnonpuusta tehtyjä pönttöjä.

KIURU (*Alauda arvensis*) Pm 15.3.-7.4.-25.4. (17)

Yleinen pesimälintu pelloillamme. Vuoden 1984 pelto-lintututkimuksessa suurille peltoalueille (ks. töyh-töhyppä) kiurun tiheydeksi saatiin 7,8 paria/km². Myös Alanko (1955) piti lajia yleisenä. Pienin pelto-alue, josta hän sen tapasi oli 7 ha vaaraviljelys.

TÖRMÄPÄÄSKY (*Riparia riparia*) Pm 16.5.-24.5.-8.6.(6)

Sopivilla pesäpaikoilla pieniä yhdyskuntia. Tiedossa ovat Vihtasuon soramontun ja kk:n Taivaanpankon sora-montun yhdyskunnat.

Kärävä löysi Vuokonjärvitutkimuksessaan v.-52 n.10 parin yhdyskunnan pohj.päästä puron korkeasta hiekkatörmästä. Nykyisin paikalla ei ole pesitty.

HAARAPÄÄSKY (*Hirundo rustica*) Pm 6.5.-10.5.-18.5. (16)

Tavallinen pesimälintu kulttuurialueilla. Lintu on maa-laisten suosiossa, sillä monin paikoin varastojen yms. ikkunoita ja ovia pidetään auki, jotta harapääsky pääsisi pesimään. Erikoinen pesintä 30.6.-75 Maaselässä metsätyömaan parakkivaunussa (ei asutusta lähellä).

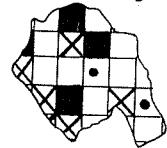
RÄYSTÄSPÄÄSKY (*Delichon urbica*) Pm 1.5.-10.5.-23.5(17)

Tavallinen, joskin selvästi vähentynyt laji asutuksen piirissä. Esimerkiksi Vuokossa Lehtoniemellä 10 talossa n.40 pesää 1960-luvun lopussa ja vuonna 1984 samoissa taloissa 5 pesää. Kesäkuun alussa 1982 tulleen takatalven aikana todettiin pääskyjen monin paikoin menehtyneen pesiin. Suurin pääskyparvi (Hrus+Durb) Vuokko, Pielinen 21.8.-75 n.2000 yks. (HL).

METSÄKIRVINEN (*Anthus trivialis*) Pm 25.4.-7.5.-16.5.(12)

Metsäkirvinen on eräs runsaslukuisimmista pesimälinduistamme. Lajin tapaa varmasti jokaiselta hakkuuaukealta.

NIITTYKIRVINEN (*Anthus pratensis*) Pm 16.4.-28.4.-12.5. (9)

Soiden ja rantapeltojen laji, jonka yleisyydestä ei ole tarkkoja havaintoja.

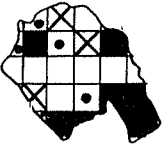
KELTAVÄSTÄRÄKKI (*Motacilla flava*) Pm (29.4-8.5-21.5(17)

Yleinen pesimälintu pelloilla. Laji suosii kosteita rantapelloja ja -niittyjä sekä pakettipelloja. Tavataan pesivänä myös isommilta soilta.

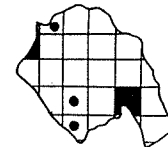
VÄSTÄRÄKKI (*Motacilla alba*) Pm 4.4.-19.4.-3.5. (17)

Yleinen pesimälaji rakennuksissa, tienvarsilla ja rannoilla.

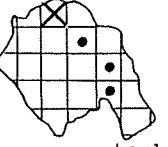
PIKKULEPINKÄINEN (*Lanius collurio*) Pm 16.5-23.5-28.5(5)

Melko harvalukuinen pensaikkoja ja taimikkoja suosiva laji, josta enemmälti pesiä etsimättä on tehty muutamia pesälöytöjä. Lajin voi sanoa ehkä yleistyneen viime vuosina.

LAPINHARAKKA (*Lanius excubitor*) Pm (6.3.-17.4.-11.5.(9)

Lajista on niukasti pesimäaikaista havaintoja. Lintu-atlaksessa tehdyt havainnot kuitenkin osoittavat isolepinkäisen kuuluvan saloseutujemme pesimälajistoon. Selviä talventimishavaintoja ei ole, mutta maalis-kuulta alkaen on nähty tänne siirtyneitä lintuja.

KUHANKEITTAJÄ (*Oriolus oriolus*) Pm?

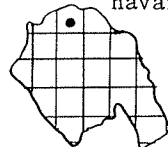
Harvinainen laji, josta on tehty muutamia äänihavaintoja: kesäkuu 1975 pysyvä reviiiri Vuokossa (E.Pöyhönen), 10.7.-76 1 yks. E-Vuokko, Ruohoniemi (HL), kesäkuu 1982 pysyvä reviiiri K-Vuokko, Pielinen (JN,AK). Lisäksi on pari havaintoa atlaksessa, joista ei ole tarkempia tietoja.

KOTTARAINEN (*Sturnus vulgaris*) Pm,(t) 8.3.-26.3.-16.4. (17)

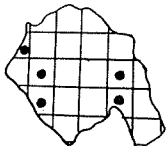
Tavallinen pesimälintu, jolla on todettu selvää vähentymistä verrattuna 1960-70 lukujen kulta-aikoihin. Vuoden 1973 ja -74 pönttötutkimuksessa todettiin Lehtoniemellä pesintöitä 16 pesää 1973 ja 19 pesää 1974. Tutkimusta ei ole jatkettu, mutta samalla alueella oli v.-84 korkeintaan viisi pesää. Pönttöjen määrä on hieman vähentynyt entisestä, mutta se ei ole pesintää rajoittamassa. Yksi pesintä kaukana asumuksista todettiin v.-77 hakkuuaukolla olleessa haavassa Petrovaara, Ruunula, Särkikangas (HL, JH, R. Erola).

PLV: Juuka-Rautav.-Valtimo-Nurmes 1933-35 vain yksi pesimishavainto 1935 Nurmeksessa (Lumiala, Lehmusluoto).

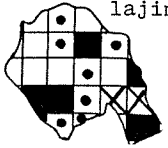
TILHI (*Bombycilla garrulus*) (P),v,(t)

Laji saattaa nykyisinkin kuulua harvinaisena pesimälajistoomme. Vanhoja havaintoja ovat pesintä vuodelta 1903 ja 1920 (I.Hilden PLV). Uusia pesimisaikaisia havaintoja on vuodelta 1975, jolloin L-Vuokossa Tynnöri-vaarassa 1 yks. 18.6. (HL). Tilhi on pihlajanmarjasyksien vaellusvieras. Suurimmat parvet ovat olleet n.100 yks. Yleensä parvet jatkavat marjojen loputtua etelämmäksi ennen keskitalvea.

KUUKKELI (*Perisoreus infaustus*) Pp , t

Vanhojen metsien vähenemisen myötä selvästi taantunut laji. Kuukkelin pesintää voidaan pitää poikuehavaintojen perusteella varmana, vaikka yhtään pesälöytöä ei ole tehtykään. Syyshavaintoja on useita, mutta havainnoinnin vähyydestä johtuen talvihavaintoja on vähän. Vanha tieto PLV:ssä: Lumiala ja Lehmusluoto tapasivat lajin monin paikoin alueen pohjoisosassa, eteläisinnä Juuassa

NÄRHI (*Garrulus glandarius*) Pp , t

Tavallinen pesimälintu, josta on kuitenkin tehty vain pari pesälöytöä; mm. 28.5.-76 pesä, jossa 2 rikkoutunutta munaa (HL). Närhi talventii yleisenä ihmisasutuksen tuntumassa.

HARAKKA (*Pica pica*) Pp , t

Harakka pesii yleisenä asutuksen piirissä. Laji kuuluu talviseen peruslajistoon ja mukavasti piristää talvista maalaismaisemaa. Tältä pohjalta ajatellen joidenkin viha harakkaa kohtaan tuntuu ihmeelliseltä.

PÄHKINÄHAKKI (*Nucifraga caryocatactes*) v

Harvinainen vaellusvieras, joka on tavattu neljästi: 30.10.-71 1 yks. Vuokko, Lehtoniemi (HL, KP), 1.-2.11.-77 1 yks. Kuhnusta (A. Gröhn), 12.9.-79 1 yks. Vihtasuo (TK), 31.8.-80 kk, Rostuvi (AP).

NAAKKA (*Corvus monedula*) (m)

Harvinainen läpimuuttaja, josta on tehty havaintoja vain muutamalta viime keväältä. Atlaksessa oleva tieto varmasta pesinnästä ruudussa 701:62 saattaa olla väärä (havainnoija?)

MUSTAVARIS (*Corvus frugilegus*) m 11.3.-6.4.-10.5. (12)

Vähälukuinen läpimuuttaja, joka kuuluu keväällä ensimmäisinä saapuvien lajien joukkoon. Havaittujen yksilöiden määrät ovat keväisin olleet keskimäärin 5-15 yks. Ennätyskevät oli 1981, jolloin havaittiin 46 yks. 3 parvessa.

VARIS (*Corvus corone*) Pp, Pm, t

Yleinen pesimälintu. Talvehtiminen keskittyy kirkonkylään ja sielläkin pääosin kaatopaikalle. Esim. Vuokossa varis ei talvehdi. Ensimmäiset yksilöt saapuvat keväällä Vuokkoon n. helmikuun lopussa.

KORPPI (*Corvus corax*) Pp, t

Harvalukuinen pesimälaji, josta on tiedossa vain pari pesäpaikkaa (Polvela 2 + Vihtasuo). Tämä upea lintu ansaitsisi täydellisen rauhoituksen. Talvihavaintoja on pääasiassa kaatopaikan tuntumasta.

KOSKIKARA (*Cinclus cinclus*) v, (t)

Talvivieras, joka pääosin siirtyy Juuan läpi etelään. Hyviä karapaikkoja ei ole tiedossa, joten havainnot käsittävät yksittäisiä lintuja. Vaikkojoen koskissa voisi karoja talvehtia enemmänkin, mutta muutaman kosken tarkastuksessa 30.12.-84 tavattiin vain 1 yks. (HL, AL, JoL, JuL). Havaintoja on lisäksi Vuokkojoelta ja Juuanjoelta.

PEUKALOINEN (*Troglodytes troglodytes*) Pm 27.4-3.5-10.5. (4)

Melko vähälukuinen pesimälaji, jonka pesiä ei ole löydetty (lähinnä kai siksi, ettei niitä ole etsittykään). Tuntumana voisi esittää, että lajin laulavat koiraat ovat lisääntyneet viime aikoina.

RAUTIAINEN (*Prunella modularis*) Pm 25.4.-5.5.-12.5. (6)

Melko tavalliselta vaikuttava laji, jonka laulavia koiraita löytyy melko runsaasti ja pesälöytöjäänkin on tehty useita, mm. 8.6.-84 5 munaa risukasassa olleessa pesässä Vuokossa (HL, JoL).

PENSASSIRKKALINTU (*Locustella naevia*) P?

Harvinainen yölaulaja, jota on tavattu 1960 ja -80 luvuilla. Havainnot: vuosina 1963 ja -64 1 yks. (SR 3/81), 27.6.-1.7. 1980 1 yks. Petrovaara (HL), 28.6.-83 1 yks. Vuokko, Lehtoniemi (HL), 2.-3.-84 1 yks. E-Vuokko (JH), 14.6.-84 1 yks. K-Vuokko (HL, JN), 23.7.-84 1 yks. P-Vuokko, Suortolampi (HL), heinäkuussa -84 pysyvä reviiiri kk, kirjasto (E. Parikka). Vuosi 1984 oli siis esiintymisessä ennätysellinen.

RUOKOKERTTUNEN (*Acrocephalus schoenobaneus*) Pm

30.4.-15.5.-28.5. (12)

Tavallinen pesimälintu rantaruovikoissa ja yhä enenevässä määrin myös pakettipeltojen yms. pensastoissa.

VIITAKERTTUNEN (*Acrocephalus dumetorum*) P?

Harvinainen laji, josta on tehty seuraavat havainnot laulavista koiraista: v. 1963 3 yks., 1964 2 yks., 1965 3 yks., 1966 2 yks. (Laaksonen SR 3/81), ja 1975 1 yks. Vuokko, Vuokonjärvi (HL).

→ LEHTOKERTTU (*Sylvia borin*) Pm 6.5.-21.5.-11.6. (11)

Yleinen pesimälaji rehevissä pensastoissa.

MUSTAPÄÄKERTTU (*Sylvia atricapilla*) (P) →

Hyvin harvinainen laji, joka on pesivänä tavattu kerran; pesälöytö Vuokosta 1976 (HL) (JLH 1/79). Pesimäaikainen havainto on vuodelta 1962 (Laaksonen PLV). Muut havainnot: 12.10.-80 1 naaras Vuokko, Lehtoniemi (HL), 27.8.-84 samalla paikalla naaras (HL).

→ PENSASKERTTU (*Sylvia communis*) Pm 16.5-22.5-1.6. (4)

Melko yleinen pellonreunojen ja tienvarsien pesimälintu, jolta pesä on vaivauduttu etsimään muutamia kertoja.

HERNEKERTTU (*Sylvia curruca*) Pm 21.5.--- (2)

Melko harvalukuinen pesimälaji, josta on vain yksi pesälöytö 1970-luvulta.

RYTIKERTTUNEN (*Acrocephalus scirpaceus*)

Lintuatlaksessa on tapaamishavainto Juuan alueelta, mutta kun havainto ei ole paikallisten lintuharrastajien tekemä, ei siitä ole käytettävissä tarkempia tietoja.

→ PAJULINTU (*Phylloscopus trochilus*) Pm 24.4.-8.5.-17.5. (16)

Peipon ohella yleisimpiä pesimälajeja.

TILTALTTI (*Phylloscopus collybita*) Pm → 29.4.-10.5.- (13)

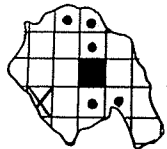
Kuusivaltaisten metsien melko yleinen laji, josta pesälöydöt puuttuvat.

SIRITTÄJÄ (*Phylloscopus sibilatrix*) Pm 7.5-16.5-20.5 (9)

Melko yleinen pesimälaji, jonka esiintymisessä on havaittavissa vaihteluita. Esim. 1983 jaji oli huomattavan yleinen. Tämänkään lajin pesiä ei ole etsitty, eikä kukaan ole ilmoittanut vahinkolöytökään.

LAPINUUNILINTU (*Phylloscopus borealis*) P?

Laulavia koiraita tavattu: 24.6.-78 Polvelassa (K. Varonen SR 3/79), 18.6.-80 Kajoossa (HL) ja 8.6.-84 Vuokossa (HL, JoL, JuL, JN).

TÖYHTÖTIAINEN (*Parus cristatus*) Pp , t

Suhteellisen tavallinen pesimälintu, josta kuitenkin on melko vähän pesintähavaintoja. Töyhtötinttiä pidetään paikkalintuna, joka talvehtii metsäalueilla käyden joskus harvoin syrjäisien talojen lintulaudoilla.

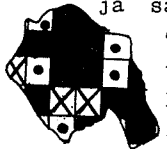

SINITIAINEN (*Parus caeruleus*) t

Sinitiaisesta on tehty lähes pelkästään talvihavain- toja. Vuosittain tavataan keskimäärin 1-5 yks, lintu- lautojen vieraina. Höytiäisen rantamilta on yksi ta- paamishavainto pesimäajalta (ks. atlas).

KUUSITIAINEN (*Parus ater*) s

Havaittu talvilintulaskennassa 26.12.-72 L-Vuokossa (TTu,HL) ja samana talvena 1 yks. lintulaudalla E-Vuokossa (JH).

TALITIAINEN (*Parus major*) Pp , t

Yleinen pesimälintu, joka runsaana talvehtii ruokinta- paikoilla ja myös metsissä. Joulukuun lopussa 1975 1 "keltaisilta osiltaan" täysin harmaa yksilö lintu- laudalla Vuokossa (HL,O.Pehkonen).

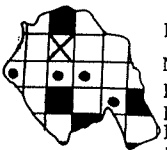

PYRSTÖTIAINEN (*Aegithalos caudatus*) (Pv),(t)

Hyvin harvalukuinen pesijä, josta on tehty pari pesä- löytöä vuodelta 1972; Vuokko,Lehtoniemi lepässä pesä, josta selvisi 12 poikasta lentoon (HL) ja toinen pesä L-Vuokossa (TTu). Näiden lisäksi on atlaksessa Höytiäi- sen tuntumasta varma pesintä, josta ei ole tarkempia tietoja. Vuoden 1972 syksy on myös havaintojen suhteen ennätyksellinen (46/6). Kaikilla talvijaksoilla lajia ei ole havaittu.

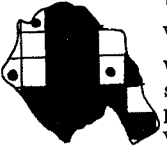
PÄHKINÄNAKKELI (*Sitta europaea*) v

Vaelluslaji, jota on havaittu parhaina vaellussyksyinä ja -talvina: joulukuussa 1976 1 yks. lintulaudalla L-Vuokossa (TTu)(JLH 1/79), marras-joulukuussa 1976 1 yks. K-Vuokossa (P.Nevalainen)(JLH 1/79) ja 1 yks. Nunnanlahdessa (SR 2/77), loka-marraskuussa 1980 3 yks. Nunnanlahdessa (I.Holopainen). Talvella 1981/82 havaintoja tehtiin 6 yksilöstä: marraskuun alussa 2 yks. Nunnanlahdessa (I.Holopainen), 1 yks. Larin- saareissa (K.Varonen), marraskuusta alkaen 1 yks. kk:ssa (J.Korhonen), 15.12. alkaen 1 yks. kk:ssa Kontuvaarantiellä (M.Puustinen) ja 1 yks. kk:ssa Syrjälässä (HL,JoL,Jul)(SR 1/83). Talven 1983/84 havainnot lajilistan lopussa (10 yks).

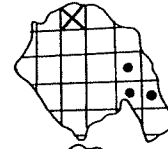
PUUKIPIIJÄ (*Certhia familiaris*) Pm,Pp,t

Melko vähälukuinen pesimälintu, josta on alettu saada pesimähavaintoja laittamalla puukiiپیijälle sopivia pönttöjä korvaamaan metsissä vähentyneitä kaarnar- koja. Osa kiipiپیijistä talvehtii ja liikkuu metsissä tiaisparvien mukana.

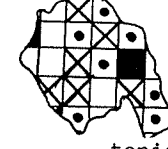
VARPUNEN (*Passer domesticus*) Pp , t

Varpunen on yleinen kirkonkylässä ja maaseudulla ihmisen seuralaisena. Lajia ei juuri tavata yksittäisillä pienillä asumuksilla. Yksi vaellukseen viittaava ha- vainto tehtiin 28.4.-84, jolloin 4 yks. lensi määrä- tietoisesti pohjoiseen (HL,JoL,Jul,JN). Talvehtii pesimä- ympäristöissään.

SATAKIELI (*Luscinia luscinia*) P? 20.5.-27.5.-6.6.(3)

Vuosittain on tavattu laulavia keskimäärin 1-2 yks. Ennätysvuosi oli 1984, jolloin havaittiin 6 reviiriä. Havaittu ensimmäisen kerran Vuokossa 1963 (Laaksonen SR 3/81).

MUSTARASTAS (*Turdus merula*) Pm(t) 21.3-8.4-8.5.(16)

Ilmeisesti 1960-luvulla Juukaan levinnyt laji, joka on koko ajan yleistynyt, vaikkakaan se ei vielä ole ylei- nen. Muutamia talvehtimisryityksiä on todettu: 12.12. 1983 1 koiras E-Vuokossa ja 2.1.-23.3.-83 Vuokko,Leh- toniemi myöskin 1 koiras (HL).

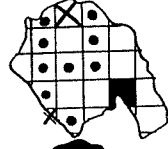
PUNAKYLKIRASTAS (*Turdus iliacus*) Pm(t) 4.4.-20.4.- 3.5. (16)

Yleinen pesimälaji sekä asutuksen piirissä että salo- seuduilla. Pesinyt kahtena vuonna asuinrakennuksen seinälle ripustetussa harmaasiepon avopöntössä. Pih- lajanmarjasyksyinä on tavattu viivytelijoita talvijak- solle asti

LAULURASTAS (*Turdus philomelos*) Pm 13.4.-27.4.-5.5.(15)

Yleinen pesimälaji asutuksen ulkopuolella. Hieman erikoinen pesälöytö 8.6.-84 Vuokosta, jossa pesä oli kalliojyrkänteessä olevassa kivenkolossa.

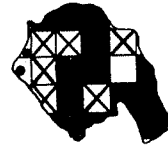
KULORASTAS (*Turdus viscivorus*) Pm 30.4-5.5.-10.5.(4)

Pesimälaji, jonka yleisyydestä ei ole kunnollista käsitystä. Esiintyy pääosin valoisilla mäntykankailla.

RÄKÄTTIRASTAS (*Turdus pilaris*) Pm(t) 3.4-19.4.-2.5.(17)

Yleinen laji kulttuuriympäristöissä. Havaintoja on pe- simäajalta myös syrjäseuduilta, jossa räksä pesinee yk- sittäisparein. S.Kärävä (1953) tapasi lajin Pielisen mäntysaaresta, josta lähimpään asumukseen oli n.4 km. Hyvien pihlajanmarjasyksyjen jälkeen rastaita viivytte- lee meillä joulutammikuulle saakka ja muutamat yrittävät talvehtimista. Joulukuussa 1983 tavattiin n.800 yks. 14 par- vessa ja tammikuussa 124 yks/4.

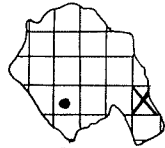

HÖMÖTIAINEN (*Parus montanus*) Pp , t

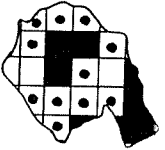
Yleinen tiaislaji, jolla saattaa nykymetsissä tulla vaikeuksia pesäpaikkapulan myötä. Pönttöpesintöjä on todettu kaksi: v.-74 ja 29.6.-79 Vuokossa. Hömötintti on talvimetsien tiaisparvien peruslajeja, mutta se tur- vautuu myös lintulautojen antiimiin.

LAPINTIAINEN (*Parus cinctus*) v

Havaittu muutamia kertoja vaelluksella. V.-72 toukokuussa 1 yks. Vuokossa (HL) ja syksyllä 1 yks. samalla paikalla (HL). Lisäksi 7.1.-73 1 yks. L-Vuokko,Polvivaara (HL).

IDÄNUUNILINTU (*Phylloscopus trochiloides*) P?

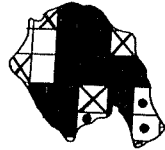
Harvinainen laji, joka on tavattu neljästi laulavana: v.1978 1 yks. (SR 3/79), 17.5.-81 Vuokko, Vuokonjärvi (HL, JoL, JuL), 30.6.-82 P-Vuokko, Raksilahti (HL, AL) ja 17.-19.6.-83 Halivaara (H. Kauhanen ym. SR 3/83).

HIPPIÄINEN (*Regulus regulus*) Pm, Pp, t

Yleinen havumetsien laji, josta ei ole pesälöytöjä. Osa kannasta talvehtii liikkuen tiaisparvien mukana. Kovina pakkastalvina suuri osa hippiäisistä kuolee ennen kevättä (esim. 1984/85).

PIKKUSIEPPO (*Ficedula parva*) (P?)

Harvinainen vanhojen metsien laji, josta ainoat havainnot ovat 27.5.-84 1 koiras ja 27.-28.5.-84 1 koiras (T. Lahti).

KIRJOSIEPPO (*Ficedula hypoleuca*) Pm 29.4-10.5-18.5 (15)

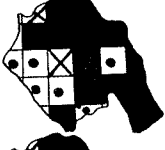
Yleinen pesimälaji pihossa ja lehtopuupitoisissa metsissä. Erikoinen pesintä v.-84 Vuokossa, Lehtoniemellä: 7.6. pienessä pöntössä 2 naarasta osittain päällekkäin, 8.6. pesässä 11 munaa. Tarkka poikasmäärä jäi selvittämättä, mutta se oli ilm. lähes 10 (HL, JoL, JuL).

HARMAASIEPPO (*Muscicapa striata*) Pm 27.4-13.5.-23.5(13)

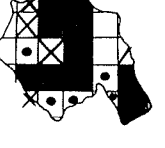
Yleinen pesimälaji kaikenlaisissa valoisissa metsissä, rannoilla ja pihossa. Tekee pesänsä mitä mielikuvitukSELLISEMPIIN paikkoihin.

KIVITASKU (*Oenanthe oenanthe*) Pm 13.4.-28.4.-5.5.(17)

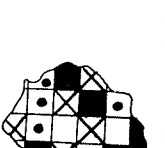
Melko yleinen pesimälintu pellonlaitojen kiviraunioissa. Laji näyttää silmämääräisesti arvioituna vähentyneen viime aikoina. Rannoilta ja saarilta ei ole havaintoja.

PENSASTASKU (*Saxicola rubetra*) Pm 28.4.-10.5.-21.5.(15)

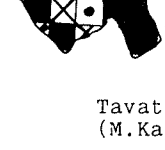
Yleinen pesimälintu, joka viihtyy hylätyillä pelloilla, tienvarsilla ja hakkuuaukoilla. Vuonna 1983 laji oli hyvin vähälukuinen, mutta 1984 taas yleinen.

LEPPÄLINTU (*Phoenicurus phoenicurus*) Pm 18.4-9.5-24.5.(14)

Melko tavallinen pönttöjen kolojen pesimälaji pihossa ja valoisissa kangasmetsissä.

SINIRINTA (*Luscinia svecica*) m 10.5.-12.5.-15.5. (5)

Läpimuuttaja, josta tehdään vain muutamia havaintoja keväisin. Syksyllä ilmeisesti yleisempi, mutta huono havainnointi ei anna tästä tarkkaa kuvaa (mm. 17.9.-77 10 yks. Vuokonjärvellä HL).

PUNARINTA (*Erithacus rubecula*) Pm 12.4.-1.5.-9.5.(11)

Tavallinen kuusikoiden pesimälintu, josta pesälöydöt puuttuvat.

SINIPYRSTÖ (*Tarsiger cyaneus*) s

Tavattu kerran; 26.5.-4.7.-82 laulava koiras Halivaarassa (M. Kapanen ym.) (SR 3/83).

PIKKUVARPUNEN (*Passer montanus*) s

Tämä osalle Pohjois-Karjalaa tyypillinen laji on meillä tavattu vain 7.1.-80 Vuokossa 1 yks. (JH) ja 28.4.-3.5.-80 2 yks. Vuokossa Lehtoniemellä (HL).

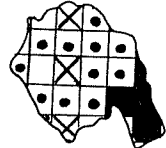
PEIPPO (*Fringilla coelebs*) Pm, (t) 28.3.-8.4.-19.4.(17)

Pajulinun ohella yleisin pesimälintumme. Talvehtimistä on yritetty lintuautojen turvin muutamia yksilöitä: talvi 1979/80 1 naaras U-Vuokossa (TTu, HL). Talvi 1984/85 1 koiras kk, Syrjälässä (lintu kohmettui tammikuun pakkasissa ja se vietti lopputalven sisätiloissa (JoL, JuL).

JÄRRIPEIPPO (*Fringilla montifringilla*) Pm, (t)

4.4.-23.4-6.5.(16)

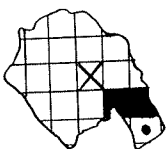
Melko vähälukuinen pesimälaji, jonka yleisyys vaihtelee vuosittain riippuen paljolti kevään lämpötiloista. Talvehtivia on todettu muutamia yksilöitä: talvi 1976/-77 1 yks. Vuokossa, talvella 1979/80 1 yks. Vuokossa (HL), ja 1 yks. 13.1. ja 23.2.-80 E-Vuokossa (JH), ja talvella 1980/81 1 yks. kk, Syrjälässä samoin kuin talvella 1984/85 (tod.näk. kuoli tammikuun pakkasiin) (JoL, JuL).

PUNATULKKU (*Pyrrhula pyrrhula*) Pp, t

Tavallinen metsäalueiden pesimälaji, josta on vähän pesälöytöjä. Punatulkku kuuluu talvisten ruokintapaikkojen peruslajistoon. Talvehtivien määrässä selvää vaihtelua.

NOKKAVARPUNEN (*Coccothraustes coccothraustes*) s

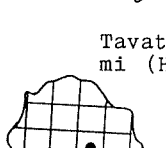
Laji on meillä tavattu kahdesti: huhtikuussa 1973 1 yks. lintulaudalla Vihtasuolla (V. Tenhunen JLH 1/79) ja 13.12.-81 1 yks. Halolanpäässä * (P. Liimatta SR 4/82).

VIHHERPEIPPO (*Carduelis chloris*) Pm, t

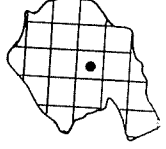
Vihherpeippo näyttää kotiutuneen Juukaan 1970-luvun puolivälin tienoilla. Vuonna 1975 tavattiin ensimmäiset laulavat koiraat. Tuosta lähtien muutama pari tod.näk. vuosittain pesinyt kirkonkylässä. Atlaksessa pesintähavaintoja on myös eteläisestä Juuasta. Talvehtivien määrät ovat koko ajan lisääntyneet; enimmillään kk, Syrjälässä n.20 yks. parvi talvella 1983/84 (JoL, JuL). Talvihavaintoja on tehty myös Vuokossa yksittäisistä yksilöistä (HL).

VIHHERVARPUNEN (*Carduelis spinus*) Pv, (t)

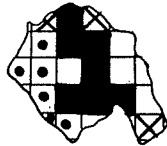
Melko tavallinen pesimälaji, josta pesälöytöjä on vain yksi (pesät korkealla ja vaikeasti löydettävissä) Talvehtimistä on todettu melko epäsäännöllisesti. Syksyllä 1972 n.100 yks. parvessa yksi albiino (HL).

TIKLI (*Carduelis carduelis*) s, (t)

Tavattu Juuassa kahdesti: 20.12.-72 3 yks. Vuokko, Lehtoniemi (HL) ja 5.7.-75 1 yks. samalla paikalla (HL) (JLH 1/79).

HEMPPO (*Carduelis cannabina*) Pm 6.5.-10.5.-15.5.(3)

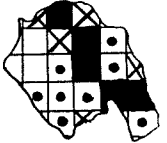
Laji on tavattu pesivänä n.1977 jälkeen vuosittain kk, Syrjälässä. Pesiviä pareja 1-2. Pesä on löydetty muutamina vuosina (JoL, JuL, HL, PM).

URPIAINEN (*Carduelis flammea*) Pv , t

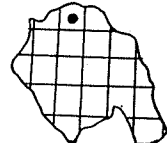
Pesivien parien määrä vaihtelee runsaasti. Hyvinä vuosina pesiä on löytynyt paljon (mm.1972). Talvehtii epä-säännöllisesti lehtipuiden siemensadon mukaan. Talviparvet ovat vaihdelleet yhdestä n.600 yksilöön.

TUNDRAURPIAINEN (*Carduelis horemanni*) v

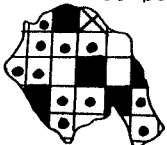
Tavattu kahdesti: 26.-29.3.1978 2 yks. ruokintapaikalla Vuokossa (JH), ja 30.12.-83 1 yks. myös Vuokossa (JH). Vuoden 1985 puolella on nähty muutamia yksilöitä ruokintapaikkojen urpialaisparvissa.

PUNAVARPUNEN (*Carpodacus erythrinus*) Pm 3.5-20.5-2.6. (14)

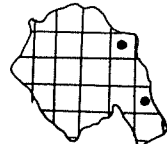
Erittäin selvästi yleistynyt laji, jota tällä hetkellä voi luonnehtia sanalla yleinen. Taipumusta löyhiin yhdyskuntiin (mm.-72 Vuokossa 3 pesää biotooppitutkimuksen tiheikön 0,5 ha:n näytealalla).

TAVIOKUURNA (*Pinicola enucleator*) v , (t)

Vaelluslaji, jota meillä nähdään pihlajanmarjavuosina. Suurimpia parvia ovat 21.-24.10.1973 13 yks. kk:ssa (HL), 10.1.-84 n.50 yks. ja 3.2.-84 29 yks. Vuokossa (JH). Pihlajanmarjatalvena 1984 nähtiin marras-helmikuussa yhteensä yli 90 yksilöä. Atlasajoilta on havainto pesimäaikana.

PIKKUKÄPYLINTU (*Loxia curvirostra*) (Pv) , t

Pikkukäpylintua esiintyy runsaasti pesivänä vain silloin kun kuusella on hyvä siemensato. Tällaisina talvina laji talvehtii melko yleisenä pikkuparvissa ja aloittaa pesintänsä jo helmi-maaliskuussa.

ISOKÄPYLINTU (*Loxia pytyopsittacus*) (Pv),(t)

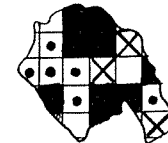
Selvästi harvinaisempi kuin pikkukäpylintu. Ensimmäinen pesälöytö tehtiin keväällä 1984 Vihtasuolla Kojossa (JH,HKO). Talvihavaintoja on tehty vuosilta, jolloin männyllä on hyvä siemensato.

POHJANSIRKKU (*Emberiza rustica*) Pm 21.4.-11.5.- (5)

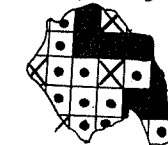
Melko tavallinen kosteiden metsien pesimälaji, jolta pesä on etsitty vain muutamia kertoja. P-Karjala on lajin parasta esiintymisaluetta Suomessa ja M.Ukkonen on lintuatlas-kirjassa arvioinut täällä pesivän n.300-500 paria/atlasruutu (10x10 km).

PELTOSIRKKU (*Emberiza hortulana*) Pm 2.4.-5.5.-24.5.(9)

Suurilla ja keskisuurilla peltoalueilla esiintyvä laji. Alanko tapasi lajin 1954-55 suurilla viljelmillä 39 paikassa; alle 15 ha:n viljelmillä vain 3 paikassa (pienin oli 5 ha:n vaaraviljelys). Vuoden 1984 pelto-lintututkimuksessa peltosirkku tavattiin kolmella 30 ha:n näytealalla (kullakin 3 paria). Havaintoja ei tehty pienemmiltä peltoalueilta eikä Lehtoniemen näytealalta (vaikka laji esiintyy samoilla peltoaukeilla). Yksi havainto talvijaksolta: 9.12.-79 1 yks. ruokintapaikalla E-Vuokossa (JH).

PAJUSIRKKU (*Emberiza schoeniclus*) Pm 5.4.-20.4.-1.5(14)

Pajusirkku pesii yleisenä pensaikoissa ja rantaruovikoissa. Näkyvällä paikalla jankuttavaa lauluun silkuttava koiras on näillä paikoilla tavallinen näky huhti-kuun loppupuolelta alkaen.

KELTASIRKKU (*Emberiza citrinella*) Pm,Pp,t

Yleinen pesimälintu peltojen reuna-alueilla. Keltasirkuista osa muuttaa, mutta melkoinen osa jää meille talvehtimaan ruokintapaikkojen turvin. Suurimmat meillä tavatut parvet ovat olleet hieman yli 100 yks.

LAPINSIRKKU (*Calcarius lapponicus*) m 20.4-30.4-9.5(10)

Pohjoisen lapin lintu, jota meillä tavataan läpimuuttajana sekä keväällä että syksyllä. Muuttoaikoina laji viihtyy sänkipelloilla. Helppo tuntea prrt-ääntelystään.

PULMUNEN (*Plectrophenax nivalis*) m 19.2.-25.3.-12.4(15)

Läpimuuttaja, jota tavataan parvissa lähinnä keväisin. Pulmunen onkin ensimmäisiä meillä tavattavia muuttolintuja. Suurimmat parvet ovat olleet n.350 yks. Syksyllä tavattu mm. 29.10.-80 n.60 yks. Vuokossa (HL). Talvehtimiseen viittavia havaintoja ei ole, mutta kevään ensimmäiset muuttajat tavataan talvilintujaksolla (1.12.-15.3.).

Lisäys: Pähkinänakkelihavainnot talvelta 1983/84. Juuka kk:ssa 1 yks. Syrjälässä koko talven (JoL, JuL), kk:ssa 1 yks. 19.11.-18.2. (K.Kokkonen), kk:ssa 1+1 yks. (R. ja A. Miettinen), Vuokossa 1 yks. 31.12. (HL), Polvelassa 1 yks. joulukuussa, Salokylässä 1 yks. marras-joulukuussa (Ruokolainen), Kunnustassa 1 yks. (A.Gröhn), E-Vuokossa 3.1.-12.1. 1 yks. (A.Nevalainen) ja marraskuussa 1 yks. Nunnanlahdessa (A.Vihreäpuu).

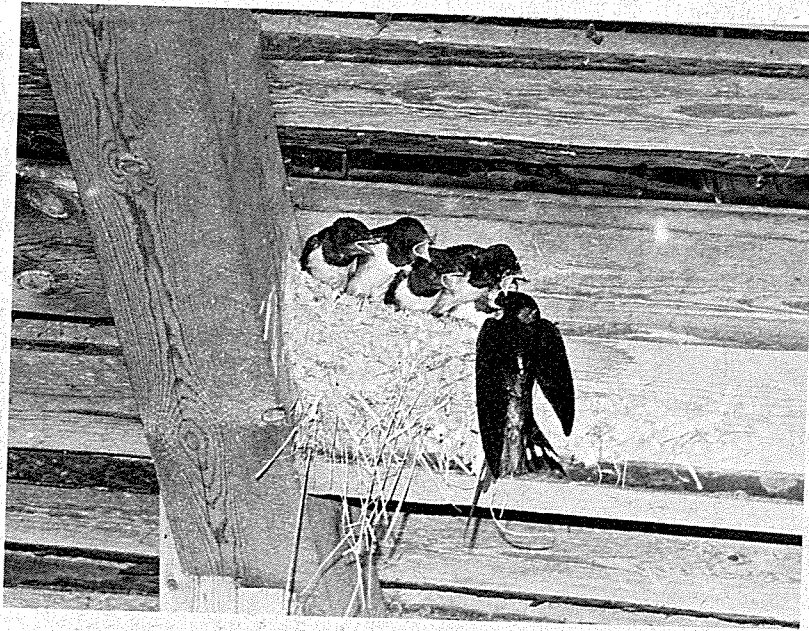
* = alueellisen rariteettikomitean hyväksymä havainto

** = valtakunnallisen rariteettikomitean hyväksymä havainto

KUIKKA JA JOUTSEN TUTKIMUSLAJEINA v.1985

Lintutieteellisten yhdistysten liitto (LYL) on valinnut v. 1985 harrastajatutkimuslajeiksi kuikka ja joutsen. Joutsenta tutkittiin jo v.1984. Nykyiseksi parimääräksi Suomessa arvioidaan 500 pesivää paria sekä satoja pesimättömiä nuoria lintuja. 1950-luvun alussa parimäärä oli vain n.15. Joutsenesta kerätään kaikki havainnot. Ilmoita siis muuttohavainnot keväältä ja syksyltä sekä tietyksi pesintään viittaavat havainnot. Tutkimusta vetää Jari Halonen (os. ja puh. löytyy lehden etukannesta). Kuikka on karujen vesien lintu, jonka parimäärä on arvioitu n.5000 pariiksi. Juvassa lajia ei ole ennen tutkittu, joten kaikki pesimäaikaiset havainnot tulisi ilmoittaa Hannu Lehtorannalle. Erityisesti huomiota tulisi kiinnittää kuikan poikastuotantoon ja pesinnän onnistumiseen. Molemmissa tutkimuksissa pyydämme kaikkien luonnossa liikkuvien juukalaisten apua.

JOUKKOJULKAISU

PERHEPANKKI

**JUUAN
OSUUSPANKKI**